

MAGYAR LAJKA

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának

BUDAPEST

X. évfolyam, 67 (2628) sz. Szombat

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 március 22

Bárdossy külügyminiszter elutazott Münchenből

Őszinte baráti szellemben folyt le a német birodalmi vezér és a magyar külügyminiszter megbeszélése

Kormányválság Jugoszláviában

Rendkívüli eseményeket jósol Göbbeis német birodalmi miniszter

Münchenből jelentik (NTI): Bárdossy külügyminiszter szombaton délelőtt 9 órakor indult haza Münchenből, miután szívélyes búcsút vett Ribbentrop birodalmi külügyminisztertől. A magyar külügyminiszter

búcsúztatására megjelentek a párt, az állam és a véderő képviselői nagyszámban. A müncheni központi pályaudvar előtt a védőosztások százada vonult fel zenével.

sorsközösségéből kialakult a felülmúlás sorsközössége. Magyarország volt az első állam, amely a háromhatalmi egyezményhez csatlakozott. Hogy Németország és Olaszország ebben az időben szintén sikeresen csatlakoztak az igazságért, az magától értetődő volt. Hogy a fejlemények során sikerült ismét jóvátenni súlyos területi igényeket, amelyeket Magyarország szemben elkövetek, különös meglepéssel töltött el bennünket. A szövetséges nagyhatalmak — Németország, Olaszország és Japán — a hozzacsatlakozott baráti államokkal együtt, amelyek között Magyarország volt az első, a végső harcot vívják Anglia lelkendezéséért. Hogy az 1941. év eseményei a háborút, amely 1939 szeptemberében Anglia hadüzenete indította el, már is eldöntötték Németország és szövetségesei javára, arról meg vagyok győződve. Az 1941. esztendő arról meghozza a végleges bizonyosságot is és ennek az évek eseményei ellenségünket kényszeríteni fogják, hogy beismerje vereségét. Különös örömmel tölt el, hogy Magyarország, régi fegyvertársunk a világháború idejéből, mellénk áll a végső harcban. Poharamat Horthy kormányzó öfömlétsége egészére s a magyar nép jövőjére írtam.

ország jól bevált külpolitikáját a háromhatalmi egyezmény szellemében tovább fejlesszem. Poharamat a Führer egészségére és a Német Birodalom nagyságára írtam.

Münchenből jelentik (NTI): Bárdossy László külügyminiszter este Ribbentrop birodalmi külügyminiszter vendégeként megjelent az állami dalszínházban, ahol a Cărenic-et játszották új rendezésben. Az est után szükkörű vacsorán vett részt.

Igazságos célok felé

Berlinből jelentik (MTI): Az egész német sajtó hasábas cím alatt az első oldalon, mint nagy eseménnyel foglalkozik Bárdossy külügyminiszter müncheni látogatásával. A lapok részletesen számolnak be a látogatásról. „Igazságos célok felé” cím alatt a Völkischer Beobachter azt írja, hogy Bárdossy miniszter müncheni látogatása nem egyszerű udvariassági látogatás. Ez az utazás bizonyosságot hoz annak a mélyebb kapcsolatnak, amelyeknek eredménye volt a magyar és a német nép évszázadokon keresztül közös utjának. Bárdossy miniszter kijelentése szerint csupán a Német Birodalommal való messzemenő együttműködés hozhatja meg Magyarországnak részére az igazságos célok elérését.

Macuoka berlinilátogatása során történik meg Jugoszlávia ünnepélyes csatlakozása

Belgrádból jelentik (Bud. Tud.): Politikai és diplomáciai körökben nagy érdeklődéssel fogadták a múlt éjjeli minisztertanács határozatát, amely

a háromhatalmi egyezményhez való közeledést mondotta ki. A közeledésről szóló okmány aláírásai tekintetében még nem állapították meg végleges időpontot. Vannak olyan hírek is, amelyek szerint Macuoka japán külügyminiszter németországi látogatása alkalmával történik meg az ünnepélyes aláírás. Ez utóbbi lehetőséget fenntartással közlik.

Belgrádból jelentik (NTI): Pál regensherceg pénteken kihallgatáson fogadta Cvetković miniszterelnököt, Mácsek helyettes miniszterelnököt, a horvátság vezérét és dr. Kulovec al-

Másfélórás megbeszélés a Führerrel

Münchenből jelentik (NTI): A Führer péntek délután 16 órakor a vezéri palotában Ribbentrop birodalmi külügyminiszter jelenlétében hosszabb megbeszélést folytatott Bárdossy külügyminiszterrel. A megbeszélés szívélyes szellemben folyt le. A magyar külügyminiszter a Regina szállóban lévő szállásáról a protokollfőnök kíséretében a vezéri palotába, amelynek bejáratánál Ribbentrop külügyminiszter fogadta. Az SS csapatok egyik alakulata végezte a tiszteletadást a magyar külügyminiszter előtt, azután a Führerhez kísérelte, majd a Führer munkaszobájában megkezdődött a legszűkebb körben lefolytatott megbeszélés.

Münchenből jelentik: A Német Távirati Iroda a következő hivatalos közleményt adta ki: A Führer pénteken Ribbentrop birodalmi külügyminiszter jelenlétében a müncheni vezéri palotában fogadta Bárdossy külügyminisztert. A megbeszélés a Németország és Magyarország közötti hagyományos és szívélyes baráti szellemben folyt le.

Münchenből jelentik (MTI): A több mint másfélórás megbeszélés után Bárdossy külügyminiszter kíséretének tagjait mutatta be a Führernek. A külügyminiszter rövid szívélyes megbeszélés után elbúcsúzott a Führertől és Ribbentrop birodalmi külügyminiszter ismét a szállóba kísérelte. A délutáni folyamán a Királytérnen nagy tömeg gyűlt össze, amely lelkesen éltette a külügyminisztert.

Münchenből jelentik (MTI): A villásreggelin Ribbentrop birodalmi külügyminiszter magyar kollégájához intézett pohárköszöntőjében többek között a következőket mondotta:

— Amikor 1918-ban a mi két államunk a világtörténelem legnagyobb csalása után, a fegyvert letette, nyilvánvalóvá vált, hogy Németország és akkori szövetségese súlyos sorsot vállaltak. Ez a sors még súlyosabb lett, mint a legsötétebb jósálatok alapján várni lehetett volna. Németország és Magyarország, mint a világháború szövetségeseihez illett, jobban rosszban kiartottak egymás mellett. Semmiféle kényszereszerződés nem bírta az izzó hazafiasságtól lelkesített két népből a hitet, hogy válto-

zásnak kell jönnie és a szenvedések végén a két nép újra felemelkedik. Amikor néhány év után Németországot ismét sikerült a világ egyik legjelentősebb államának rangjára felemelni, akkor elkövetkezett az ideje annak is, hogy Trianon és Versailles békeszerződésének béklyóit lerázzák és biztossítsák azokat az élettereket a népek számára, amelyek őket megilletik. Ezekben az években — ezt éppen ma kívánom megállapítani, — a magyar nemzet Horthy Miklós kormányzó bölcs vezetése alatt mind szorosabb kapcsolatot teremtett a tengellyel és a szenvedések

Csáky István művének folytatása a háromhatalmi egyezmény szellemében

Bárdossy külügyminiszter a pohárköszöntőre adott válaszában többek között a következőket mondotta:

— Szívvel köszönöm nagyméltóságod rendkívül barátságos szavait és azt a bensőséges fogadtatást, amelyben részem volt. Különös megtiszteltetés számomra, hogy első látogatásom a velünk oly szoros baráti kapcsolatban lévő Német Birodalomnak szolgált és alkalmam nyílt arra, hogy nagyméltósággal személyes érintkezésbe léphessek. Mint a berlini egyetem volt hallgatója és mint magyar ember, mindig különös örömet érzek, ha

a Német Birodalom területére lépek; annak a Német Birodalomnak a területére, amelyhez országunkat a sorsközösség számtalan köteleke fűzi. Attól a pillanattól kezdve, amikor egymással kezét fogtunk a versaillesi szerződések megdöntésére, a magyar külpolitika mindig ugyanaz maradt. Tudatában voltunk, hogy csak a Német Birodalommal való együttműködés hozhatja meg számunkra a jóvátételt és csak ez segíthet hozzá igazságos céljaink eléréséhez. Legfőbb kötelességemnek tekintem, hogy Csáky István művét folytassam és az

amministratív, a szlovénység vezetőjét, akik beszámoltak a csütörtöki 3 órás kormánytanácskozásról és a régensherceg beleegyezését kérték az ott hozott határozatokhoz.

Belgrádból jelentik (MTI): A *Hrvatski Dnevnik* vezetői között foglalkozik a német-jugoszláv viszonytal és a balkáni helyzettel. A lap azt hiszi, hogy az angol csapatok görög-

országi partraszállása után Németországnak bő alkalma nyílik, hogy összemérje erejét Angliával. Görögország és Törökország magatartása még mindig kérdéses. Nem várható, hogy Görögország magatartását megváltoztatja. *Törökország azonban valószínűleg nem fog aktíve beavatkozni a konfliktusba.*

Lemondott a jugoszláv kormány három tagja

Külpolitikai kérdésekben nem alakult ki egységes vélemény a miniszterek között

Belgrádból jelentik: A *Mai Nap* írja: A szombatra virradó éjjel hosszas tárgyalások folytak a politikai helyzet megoldása kérdésében. A régensherceg elfogadta az igazságügyi miniszter, a földművelésügyi miniszter és az egészségügyi miniszter lemondását. Politikai körök szerint *pénteken a feszültség tetőpontját érte el.* Nem alakult ki egységes vélemény a kormány tagjai között. A miniszterelnök és a szlovén miniszter a legszigorúbb semlegesség álláspontjára helyezkedett. 18 miniszter közül 10-en szavaztak az indítvány mellett. A lemondott három miniszter ellene szavazott, ezért vált ki a kabinetből.

A *Vreme* berlini jelentése szerint a német főváros politikai köreinek figyelmébe Jugoszlávia felé fordul. Berlinben a hangulat optimista. Az a tartózkodás, amelyet az utóbbi napokban Németország Jugoszlávia irányában tanúsított érthető, mert Németország nem akart Belgrádra befolyást gyakorolni, hanem azt akarta, hogy a jugoszláv kormány saját népe érdekében hozza meg a döntést. Berlinben tudnak azokról az ajánlatokról.

A vármegyei díszközgyűlés és installáció programja

Nagyvárad. Saját tud. Megírtuk, hogy Bihar megye alispánja kibocsátotta a meghívót az április 2-án tartandó díszközgyűlésre és a főispán, illetve a törvényhatósági bizottság beiktatására.

A díszközgyűlés részletes tárgysorozata a következő:

1. Bihar vármegye törvényhatósági bizottságának megalakulása.
2. A m. kir. belügyminiszter leirata dr. Molnár Imre Bihar vármegye főispánjának ezen állásától történt felmentése tárgyában.
3. A belügyminiszter leirata dr. Cziffra Kálmán Bihar vármegye főispánjává történt kinevezéséről.
4. Bihar vármegye közigazgatási bizottsága tagjainak megválasztása.
5. Bihar vármegye törvényhatósági kisgyűlése tagjainak megválasztása.

Elsőrendű
svájci órák
nagy választékban
Gyenge István
órás és ékszerész
Nagyvárad, Rákóczi út 19
**Törött aranyat
napi áron veszek**

amelyeket az angol és az amerikai követ tett a belgrádi kormánynak. Az olasz fővárosban is bizalommal néznek a Belgrádban folyó tárgyalások elé. A bécsi utazásra csak a jugoszláv kormány átalakítása után kerülhet sor.

Belgrádból jelentik: (Budapesti Tudósító) A kormány három tagjának lemondása miatt komoly tanácskozások folynak. A kormány tagjai ma délben

Pannonia Grillben

ma mutatkozik be a Nápolyból hazaérkezett
HUNGARIA akrobata világszám

és csodás kíséző műsor.
5 év óta most először Nagyváradon
Műsor után 2 óráig tánc
Igazgató Nedelko János

ujra minisztertanácsra ültek össze. A tanácskozáson behatóan foglalkoznak a három miniszter lemondásával. Ha a miniszterek lemondása véglegessé válik, akkor az új miniszterek kinevezése is megtörténik. Nevelésügyi, gazdasági és földművelésügyi miniszter-ről van szó. A jugoszláv külügyminiszter utazásának ideje bizonytalan.

Lehetséges azonban, hogy már ma vagy holnap elutazik, bár az sem lehetetlen, hogy erre az utazásra Matcuoka japán külügyminiszter

németországi tartózkodása után kerül sor.

Ugyancsak híre jár, hogy a moszkvai jugoszláv követ aki szintén földművespárti, lemondott és utban van Belgrád felé. Ezt a hírt még nem erősítették meg.

Belgrádból jelentik: (Budapesti Tudósító) A jugoszláv közellátásügyi miniszterium, hír szerint, a napokban lisztjegyeket bocsát ki, hogy biztosítsa az ország egész területére a lisztellátást.

116 ezer tonna hajóteret súlyesztettek el a német hadihajók az Atlanti-Oceánon

Kilenceti hősiesség után megadta magát Dzsarabub olasz helyőrsége

Berlinből jelentik (NTI): A véderő főparancsnoksága pénteken sörönkivül jelentette, hogy a német tenger-alattjárók 69 ezer tonna hajóteret súlyesztettek el egy angol hajókaravánból a Földközi-tengeren. Mint

most közlik, az elsúlyesztett hajóteret eddig 77 ezer tonnát tesz ki.

Berlinből jelentik (NTI): Az Atlanti Óceán északi felében harcoló nagy német hadihajók 116 ezer tonnát kitevő, huszonkettő felfegyverzett hajót súlyesztettek el. A német hajók nyolcszáz hajótöröttet kimentettek.

Rómából jelentik (NTI): Manilai jelentés szerint a batáviai rádió az indiai vizeken tevékenykedő egyik német hadihajónak tulajdonítja a 2542 tonnás Rantanpandjeng nevű gőzös elvesztését. A hajó személyzetét, amely 8 fehér emberből és 48 barnaszülötthől állt, elfogták.

Stockholmból jelentik (NTI): A szombati reggeli svéd lapok saját tudósításukban arról adnak hírt, hogy a világ egyik legnagyobb tehergőzcsészét, az angol szolgálatban álló és karavánban haladó 30.000 tonnás Terje Vigen nevű norvég bálnavadászhajót Anglia nyugati partjai mentén meglöpték.

A *Pest* írja: Zürichi jelentés szerint a kilenc hét óta tartó dzsarabubi ostrom tegnap véget ért. A 864 emberből álló helyőrség 15szerkészlere elfogyott és kénytelen volt megadni magát.

Rendkívüli események közlésére készült fel a német sajtó és rádió

A *Das Reich* című folyóiratban dr. Göbbels propagandaügyi miniszter ezeket írja:

— Sajtónk és rádiónk már felkészült rendkívüli hírek továbbítására... A sajtó nem közöl többé hosszú, tisztán elméleti cikkeket, hanem tényeket.

Szófiából jelentik (Bud Tud.): Boris bolgár király csütörtökön tábornoki egyenruhában megtekintett egy

németek által berendezett katonai repülőteret, majd megszemlélte a német repülőket bemutatót gyakorlatait. Utána a bolgár repülőket gyakorlati nézte végig.

Washingtonból jelentik (NTI): A szenátus módosítás nélkül megszavazta azt a 7 milliárd dollárt, amit a kormány az Anglia megsegítéséről szóló törvény végrehajtása céljából kért.

Oaklandból jelentik (NTI): A Chevrolet és a Fischer felvázgyárakban kitört sztrájk hullám átterjedt a General Motors tehergépkocsigyárra is. A sztrájk következtében a hadsereg számára készülő tehergépkocsik gyártása szünetel.

Minisztertanácsot tartott a kormány

A Magyar Távirati Iroda jelentik: A kormány tagjai pénteken délután öt órakor minisztertanácsot tartottak gr. Teleki Pál miniszterelnök elnöklésével. A minisztertanács folyó ügyeket tárgyalt és 11 órakor ért véget.

SCHULER IRON MAGYAR GYARTMÁN

Cherbis
MASOFOK ÉS TINTAFAKON

Százezer márkát ajánlott fel a birodalmi kormány a magyar árvizkárosultak javára

Budapestről jelentik (MTI): Werkmeister követségi tanácsos, a Német Birodalom ideiglenes ügyvivője, ma délelőtt megjelent Wörne János r. követ meghatalmazott miniszternél, a külügyminiszter állandó helyettesénél és közölte, hogy a német birodalmi kormány a magyar árvizkárosultak megsegítésére százezer német birodalmi márkát ajánlott fel. Wörne János a kormány nevében megköszönte a nagylelkű adományt.

Hamarább érkezik Nagyváradra a levél Ameri- kából, mint Romániából

Nagyvárad. Saját tud. Érdekes levél érkezett Amerikából, a város polgármesteri hivatalához. A levélnek külön érdekességet ad az, hogy légi postával érkezett az oceánon át és hamarabb ért Nagyváradra, mintha a szomszédos Romániában adták volna fel. A levél szövege szöszterint a következő:

Légi posta
Newyork, 1941. febr. 12.
Nagyvárad Nagyságos polgármesteri
hivatalának

NAGYVÁRAD

Nagyságos Polgármester ur!

Alulírott tisztelettel fordulok Polgármester urhoz, hogy az alantakban sziveskedjék néhány sorban engem értesíteni.

1. 1932-ben Nagyváradon a Michel Angelo utca 3. szám alatti házat telekkel együtt megvásároltam és így az én tulajdonomba ment át. A román uralom alól felszabadult Nagyvárad, így most Istennek segítségével a bihari főváros újból a Szent István 1000 éves birodalmához tartozik.

Több mint 2 esztendeje nem kapok semmiféle értesítést a házamból. A házamat Lesznik Vasilné tanítónő kezelte, aki Fortului utca 3. szám alatt lakik. A tanítónő sem előtte, sem a felszabadulás után a házam ügyében semmiféle értesítést nem

küldött. Természetesen nem tudom, hogy a házamban most ki lakik és hogy az adó ki van-e fizetve.

Utcai gyűjtés az árvizkárosultak javára

A Főméltóságú Kormányzó Ur részéről az árvizkárosultak javára indított gyűjtésben Nagyvárad város is részt vesz. 1941. március 25-én, kedden délután egyesületünk fáradságtalan hőgyei a város főbb utvonalaiban felállított urnák mellől kedves szóval kérik adakozásra a közönséget. Innen irányítják azokat a hölgyeket, akik perselyvel a kezükben elindulnak, hogy a jószívű adakozók adományait összegyűjtve az árvizkárosultak felszólításához hozzájáruljanak.

Egyesületünk hölgyei a következő helyeken gyűjtenek a felállított urnákkal:

Szent Mónika hölgyei: Szekesegyház előtt, Biharmegyei Nőegylet hölgyei: Barátok temploma előtt, Református Nőegylet hölgyei: Szaniszló utca sarok, Apolló épület előtt, Evangélikus Nőegylet hölgyei: Royal kávéház előtt, Bémer tér. Nővédő Egyesület hölgyei: Japport cukrázda előtt, Nővédő Egye-

Tisztelettel kérem Polgármester urat, hogy házam ügyében az adóhivatalon keresztül értesíteni sziveskedjék, hogy most ki lakik benne és ki szedi a házbért.

Polgármester urnák sziveségét előre is hálással köszönöm és maradtam mindenkor őszinta tisztelője:

özv. Spisák Istvánné.

A polgármester természetesen intézkedett, hogy az amerikai levélre megfelelő válasz menjen.

Félpohár
vizben vegyük be az

ASPIRIN
tablettákat

Igy hamarabb jutnak a szervezetbe és gyorsabban fejthetik ki kitűnő hatásukat fájdalom és meghűlés ellen.

Kiterjesztették a gazdák részére a vetőmagvizsgáló állomások ingyenes vizsgálatát

Meg kell vizsgáltatni a kukorica vetőmagot is

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A földművelésügyi kormányzat két legújabb rendelete a vetőmagvizsgáló állomások kedvezményes, illetve ingyenes vizsgálatát a gazdák részére széleskörűen kiterjesztetik. A jövőben minden 15 holdnál kisebb birtok tulajdonosa minden esetben minden vizsgálatnál felárú kedvezményt vehet igénybe a vetőmagvizsgáló állomásoknál (Budapest, II. Kőröskút-u. 15., vagy Kolozsvár, Monostori-út 3-a). A jövőben minden mintát,

amelynek beküldője 15 holdon aluli kiscgazda a vizsgálati díj felének be- küldése mellett azonnal megmunkálják. A másik körülmény, amelyre nyomtatékosan felhívják a gazdák figyelmét a kukorica mag csirázóképességének ingyenes megvizsgálása. Ajánlatos az idén minden kukorica vetőmagot megvizsgáltatni. A felküldött vetőmagot „gazda vizsgálat” megjelöléssel kell beküldeni és azokat ingyen, soron kívül vizsgálják meg.

Tiszti küldöttség és díszőrség utazik a honvédszászlók elé a magyar- szovjet határra

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. honvédség küldöttsége különvonattal indul az 1848/49-es honvédszászlók átvételére Lavocnéba. Az 1848/49. századságharc idejéből származó 56 honvédszászlót az orosz kormány képviselői Lavocné állomáson fogják a m. kir. honvédség küldöttségének vasárnap délben ünnepélyesen átadni. A honvédszászló átvételére szombaton 23 órakor a Keleti pályaudvarról különvonattal induló 17 tagú tiszti küldöttséget Schweizer István altábornagy, hadseregpáncsnok vezeti. A küldöttséggel egy tiszti parancsnoksága alatt 13 tagú díszőrség is utazik. A zászlókat szállító különvonat március 24-én hétfőn 9 órakor érkezik a Keleti pályaudvarra, ahol azokat a honvédség ünnepélyesen fogadja. A hősök emlékművénél történeti tisztelgés közbeiktatásával a Görgey-szoborhoz kísérik a zászlókat, majd a m. kir. hadügyi múzeumnak adják át megőrzésre.

Szendy Károly Budapest polgármestere Nagyváradon

Kíséretével tovább utazik Kolozsvárra

Nagyvárad. Saját tud. Előkelő vendége volt szombaton délben Nagyvárad városának: gépkocsin ide érkezett Szendy Károly. Budapest polgármestere egyik alpolgármestere és két tanácsosa társaságában. Mindenekelőtt Soós István dr. polgármestert ke-

resték fel, akivel délben 2 órakor a Pannónia-étteremben ebédeltek. Ebéd után dr. Soós István polgármester társaságában gépkocsin körutat tettek a városban, majd tovább utaztak Kolozsvárra, honnan Marosvásárhelyre mennek.

A „Százéves magyar ipar felvonulása” a Budapesti Nemzetközi Vásáron

A tavalyinál is nagyobb lesz az idei Budapesti Nemzetközi Vásár. Május 2-től 12-ig több mint 1300 magyar ipari vállalat vonul fel a magyar áru- mintavásár városligeti területén. Ötvenhét hatalmas pavillont állítanak fel az ország legnagyobb vállalatai a Nemzetközi Vásáron. Közel 200 szakma keretében az ország legnagyobb iparvállalatai sorakoznak fel a Városligetben. Ilyen és ehhez hasonló hírek érkeznek sorozatosan. A magyar közönség jóelőre láthatja tehát, hogy a magyar gyáripár egyetlen nagy kollektív propagandaeseménye a háborús viszonyok és a gazdasági nehézségek ellenére ebben az évben is kimagasló eredményt fog elérni, nem egy vonatkozásban nagyobb sikert, mint tavaly, vagy akár az utolsó béke- évben.

Bizonyossága mindez annak, hogy a magyar gyáripár mai fejlettségében világviszonylatban is számottevő tényező, amit legjobban bizonyít többek között az, hogy a magyar ipar ma közel egymillió embernek ad kenyeret. évi termelésének értéke pedig meg- A május 2-án megnyíló Budapesti haladja a 3600 millió pengő.

Nemzetközi Vásár ezúttal azonban nemcsak annak lesz bizonyossága, hogy a ma létező magyar ipar minden anyagkorlátozás ellenére messze- menően teljesítőképes. A vásár egy „a 100 éves magyar ipar” néven rendezett külön csoport felvonultatásával bizonyítékot fog szolgáltatni arra is, hogy a magyar ipari termelés 100, sőt 150 éves múltat tekint vissza, ami igazolja egyben, hogy a magyar ipar szerves, a gazdasági életben mélyen begyökerezett része a magyar termelésnek, oly része, mely vetekszik a mezőgazdaság jelentőségével és egyben nélkülözhetetlen eleme az ország gazdasági függetlenségének.

A vásár „100 éves magyar ipar” című csoportjában találkozni fogunk az időközben nagyra nőtt magyar ipari termelés majd minden szakmájával. Ez is bizonyítani fogja, hogy a magyar ipar minden részében ősi eredetű, megcáfolva egyben azt a tévhitet, hogy a magyar gyáripár csak a világháború óta szükségessé vált autarchia, vám, kontingens és devizakorlátozások mesterségesen életre- hívott gyermeke.

Mi van a magyarellenes román propaganda mögött?

A Magyar Nemzeti Szövetség és a Magyarok Világszövetsége hivatalos lapjából, a „Nagymagyarországból vesszük át az alábbi, igen figyelemreméltó cikket:

Ezelőtt pontosan negyven esztendővel tőgyökéres háromszéki székely létemre megtanultam a román irodalmi nyelvet, szótár, gramatika és a „Telegraful Român” e. lap segítségével. Azért húzom alá az irodalmi szót, mert abban az időben olyan nagy volt az irodalmi és a népnyelv közt a különbség, hogy a román parasztot fülhaffatára el lehetett adni a művelt esztály nyelvvel.

Megakartam mindenekelőtt közvetlen forrásból tudni azt, mi az oka annak a magyarral szemben kirívóan beszűrt lelkeségnek, mely minket engesztelhetetlenül gyűlöl, minek következtében ritkaságszámba megy az a román, aki szívében lelkében igazán magyarrá lesz!

Lapozgattam történelmi és irodalmi könyvekben s csakamar rájöttem, hogy ezt a lelkiállapotot egy fiktív történelemírás élteti és szítja, mely aztán a tiszta faji alapon álló, minden metafizikai vonatkozásban kizárólagosan faji célt szolgáló görög-keleti ortodoxia falain belül fanatizmusá fajú, elzárkózva minden más hitbeli érzéstől, minden más politikai és tudományos felfogástól. Ez megdönthetetlen igazság, melyet a történelem századai kézzelfoghatóan igazolnak. Ezt az igazságot jó volna tudni minisztereknek és mielőtt ebben az ügyben csélekednének vagy beszélnének! A kiinduló pont itt a dákóromán eszmény, vagyis: az elsőszülöttség joga a földhöz, melyet a magyarok csak bitorolnak: ez az eszmény és jog a fantázia hüvkörében, melyben ez a gyermeknép az életét éli — imperialista nagyzási hőborttá fejlődik a józan ész és józan belátás szabályozó erejének kizárásával.

Elegáns
kosztümöket, kabátokat készít
TÓTH
nőiszabó
Beöthy Ödön utca 7.

De — gondoltam — ez csak elmélet, ami gyakorlati kivétel nélkül nem veszedelmes. Sajnos, az 1918. évi összeomlás kinyitotta a szememet, midőn a lehetetlen lehetővé vált, az elméletből gyakorlat lett. Egy esemény következtében aztán teljesen kitisztult a látóhatár előttem. 1920-ban Bukaresben Saint-Aulaire francia nagykövet tiszteletére adott ünnepi lakomán egyik vezéremberük a pohárköszöntőjében, többek közt szóról-szóra ezeket mondotta: „Mi, románok, idővel minden ellenségünkkel kibékülhetünk, csak egy néppel nem, soha: — a magyarral! Nem békülhetünk ki pedig azért, mert Erdély fellegvára nélkül nem állhat fenn tartósan Románia, de — megmondom őszintén — azt is tudjuk, hogy nem állhat fenn tartósan Magyarország sem! Amelyik nép tehát e sorsdöntő játszmában veszít, az mindent elvesztett!”

Ennek a végzetes beszédnek — szerény nézetem szerint a lényege ez: a románok jól tudják, hogy a kétszázmillió orosz népet nem lehet a világ végéig a Földközi tengertől elzárni. Előbb-utóbb meg fog indulni az északi szláv áradat, melynek hullámai a délszláv hullámveréssel egyesülten elboríthatják a Regátot. Ebben a veszedelemben nem számíthatnak a szintén nem szláv magyarság segítségére, mert ez a nép — kívül esvén az orosz célkitűzésen — nem kockáztathatja létét az oroszokkal és délszlávokkal szemben a kizárólagosan román érdekében. A megpróbáltatás idejében nem marad tehát más hátra a román-ság részére, mint kitérni az orosz érdekek útjából Erdély bérci mögé s ott — ha minden kötél szakad — új hazát alapítani. A magyarokkal tehát nemcsak reményük nem lehet a jövőt illetően, de ez a nép egyenesen útjában áll minden román vágyának és törekvésének, amennyiben egyáltalán létezik a Duna-Tisza síkján! Innén az ádáz gyűlölet és magyar üldözés, a kiképzhetetlen viszony a két nép között. A küzdelemben minden engedékenység, korrektség, úri gesztus a mi részünkről, gyávaságnak, gyámoltalanságnak, félelemnek minősítetnek az ő részünkről, melynek valóságát napjainkban sajnos tapasztalhattuk, midőn a magyarok tízezreit dobálták át a határon, mindenükből kifosztottan!

Az említett ünnepi beszéd végzetes alternatívájában a bécsi döntés a mérleg nyelvét Erdély kérdésében a mi javunkra billentette. Az elmondottak alapján nem esoda, ha a döntés hallatára a fődelegátusok elajult! Mert feltéve, de meg nem engedve, hogy Dél-Erdély továbbra is román birtok lesz és marad, földindulás esetén a Regátból menekülő tömegek millióit, nem lehet ide elhelyezni, táplálni, új hazát alapítani: siralomház lesz az csupán, átmenet az éhenhaláshoz, a *Finis Romaniae* fájdalmas kiáltásához!

A rendkívül fenyegető és szorult helyzetben nincsen számukra más hátra, mint megpróbálni a lehetetlent is: propagandával visszaeszeznii az elvesztett erdélyi területeket. Ezért kezdik elől a régi nótát, a dákóromán származás, tehát az elsőbbségi jog tirádáit, új propagandahadjáratot a „betolakodó magyarság ellen!”

Ezért azt indítványozom, hogy a román propagandával szemben, készítsenek harag és elfogultság nélkül, a saját történelmi munkáik alapján egy

35 perc Kolozsvár
70 perc Budapest
85 perc Marosvásárhely
repülőgéppel.
A Magyar Légiforgalmi r. t.
Járatai télen is közlekednek.
Felvilágosítás: Rákóczi út 10. sz.
Telefon: 11-17

mindenk által könnyen áttekinthető, dióhéjba szorított tabellás kimutatás, külön Munténia (Havasalföld), külön Moldova, majd a királyság uralkodóiról I. Mihályig, a következő rubrikázott beosztással: 1. sorszám, 2. az uralkodó neve, 3. származása: törvényes, vagy törvénytelen? 4. uralkodásának ideje, 5. kormányzás: alkotmányos vagy önkényes? 6. az állam és egyház nyelve, 7. az országban saját vagy külföldi pénz forog? 8. hány szerződést kötött külföldi államokkal? 9. ebből hányat tartott meg? 10. társadalmi és kulturális állapotok,

11. az ország független vagy függő viszonyban van? 12. Erdély helyzete, 13. az uralkodó halála: természetes vagy erőszakos. Ez részletesen felsorolandó. Végül: 14. a forrásmunkák megnevezése.

Ez a felsorolás csak vázlat akar lenni, melyet szűkíteni, vagy pótolni lehet.

Ezeket a tabellás kimutatásokat aztán akár millió példányszámokban lehetne terjeszteni, az egész világon idegen nyelveken is, hadd olvassák könnyen kezelhetőleg, tudósok és laikusok a román nép dicsőséges történetét, ebben a nép emelkedett szellemét, erkölcsi pallérozottságát, életrealitását és nagyrahatottságát, méltót az egész erdély birtoklására az Ázsiából bejött „horda” magyarokkal szemben!

Tamás Károly

Félárú utazás Budapestre

a mezőgazdasági kiállításra.

Odautazás, március 23-tól, április 6-ig.
Visszautazás, március 29-től, április 15-ig.

Tegykidás és felvilágosítás:

IBUSZ MÁV Hivatalos Menetjegyiroda
Rákóczi-út 10-a. Tel: 11-17.

Kihirdették a kirakatverseny eredményét

A Hangya kirakata nyerte az első díjat

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken délután 6 órakor dr. Laczka Sándor kereskedelmi és iparkamarai titkár és dr. Kalas László, a Kereskedelmi Csarnok főtitkára elnökletével összehívta a kirakatverseny zsűrijét. Dr. Kalas László hirdette ki a kirakatverseny eredményét, amely a következő:

1. A „Hangya” főutcai üzlete 309 ponttal.
2. Szerencsi cukorkaüzlet 290 ponttal.
3. Papp illatszertár 232 ponttal.
4. Fehér Etelka virágüzlete 160 ponttal.
5. Róth M. utóda férfidivat üzlet.
6. Horbácz úridivat üzlet.

Ezek közül az első három a Kereskedelmi és Iparkamarától kap díszoklevelet s kirakatrendezőiket szépösszegű pénzzutalomban részesítik. A negyedik, ötödik és hatodik helyezett a Kereskedelmi Csarnok díszoklevelét kapja s kézpénzzutalomban is részesülnek, amelyet a tulajdonosnak az üzlet alkalmazottai között kell szétosztani.

További tíz üzlet elismerő oklevelet kap a Kereskedelmi Csarnoktól. Az elismerő oklevelet a következő üzletek nyerték szép kirakataikkal: Tompa Ferenc üveg- és porcellán üzlete, Nemzeti könyv- és papírkereskedés, „Joli” nőidivat kereskedő, Markovics M. textilkereskedő, Major Vilma fényképészeti szaküzlet, Hollos Jenő úridivatkereskedő, Oszlós Jenő és Társa fűszer- és esemegetüzlet, „Lafayette” szőrmekereskedő, Deutsch K. I. üveg- és porcellán kereskedő, Aszodi utóda fűszer- és esemegetkereskedés.

A Csarnoktól különben valamennyi résztvevő emlék-oklevelet kap.

Az okleveleket és pénzzutalmakat március 30-án, a jövő vasárnap ünnepélyes külsőségek között adják majd át a verseny győztesének déln 12 órakor a Kereskedelmi Csarnok nagytermében. Ertesülésünk szerint a nyertesek Jurik Icanak, a Szigligeti Színház közkedvelt és bájos művésznőjének kezéből kapják meg a díjakat. A művésznő különben maga is tagja volt a zsűrinek.

Tiszay Kálmán

épület és műbútorasztalos
Nagyvárad, Verbőczy-u. 4. sz.

Díszközgyűlést tart a Legényegylet

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradi római katolikus Legényegylet 1941. március 23-án, délelőtt 11 órakor díszközgyűlést tart, melyre a Szent László templomból zászló alatt vonulnak át az ünnepi szentmise után az egylet székházába.

Tárgysorozat: 1. Magyar hiszekegy, ének. Elnöki megnyitó. 3. A múlt év története. 4. Számadás és költségvetés. 5. Tagavataás: a) Legényegyleti induló, ének. b) Az igazgató felvételi beszéde, fogadalomtétel, egy régi tag üdvözlő az új tagokat, c. Pápai himnusz, ének. 6. A vezetőség mandátuma. 7. Elnöki zárászó. 8. Magyar nemzeti himnusz, ének. — Az ének-számokat Andrassy Ede, orsz. karnagy vezényli és zongorán kíséri. A közös szentáldozásban résztvevők számára a közgyűlés megkezdése előtt

Mit tervez Anglia Görögországból?

Irtta: CSISZÁR BÉLA

Mire ezek a sorok megjelennek, talán már Németországgal is barabakeveredett Görögország. Az angolok mindenesetre nagyon szívesen látnák ezt a fordulatot, hiszen ez vágná legjobban terveikbe. Ismeretes, hogy Anglia már a világháborúban is arra törekedett, hogy Németország haderejét, két-háromfrontos hadszínterén forgácsolja szét. 1939-ben is minden elkövetett, hogy Oroszországot belerántsa a háborúba s a lengyel ellenállást vele erősítse fel, a német haderőt megossza. Ez a törekvése kudarcot vallott, amit még fokozott, hogy a németek Anglia számára túl hamar győztek Lengyelországban s a Birodalom teljes erejével csakhamar az angol szigetország ellen fordulha-

Csak egy jellemző példára hívom fel a figyelmet. Metaxas, a nemrég elhunyt tábornok-diktátor sohasem volt angolbarát, hanem sokkal inkább németbarát. Sokat átvett a német törekvésekből, országát német mintára, német disziplinára rendezte be, ápotta a baráti kapcsolatait a Birodalommal, több ízben fogadta vendégül Göringet vagy Göbbelst... Ez az ember végül mégis kénytelen volt a britek oldalán háborúba lépni, mert Anglia hatalmát nem lehetett lerázni és befolyását kikerülni.

Angliának nagy céljai vannak Görögországgal a mostani háborúban. Ha Olaszország nem lép be a háborúba és nem tör ki az olasz-görög háború, a brit tervek már előbb is megvalósultak volna és Németország akkor talán nem is védekezhetett volna olyan sikeres ellenakciókkal ellene, mint mai napság. Weygand sokat emlegetett közelkeleti hadereje volta-képpen arra szolgált, hogy titokban Görögországba szállítva (illetve akkor még Románia is számításba volt véve, mint felvonulási terep, azért is sietett a román kérdés elintézésével a Németbirodalom), onnan rohamozza meg a Birodalmat: egyrészt lehet-

lenné tegye balkáni élelmiszerutánpótlásait, másrészt a Balkánon és Magyarországon át támadja hátra a Birodalmat. Amikor Olaszország hadba lépett, majd pedig, amikor Franciaország kiesett a küzdelemből, Angliának újra kellett formálnia haditervét. Ugy számított, hogy Albániában forradalmat szít, ott angolbarát kormányt segít hatalomra, a görögök segítségével megszállják az országot és onnan támadja oldalba Olaszországot. Már minden terv készen volt, a csapatok felvonultak, amikor Olaszország ökle lesújtott a görögökre, lefépté arcukról a fátyolt és nyílt szívvallást követelt. A front ugyan később megmerevedett, sőt belapult, de az angol tervek nem sikerültek. Anglia azonban elemében volt, a háború kitűnően bevált számításában s azt tervezte, hogy nagyobb erővel továbbnyomulhat és kieroszakolhatja az átvonulást Jugoszlávián is. Ekkor lépett közbe Németország, megszállva Bulgáriát és csapataival mindenütt felvonulva a bolgár-görög határon. Lehet, hogy azoknak van igazuk, akik azt mondják, hogy Németország egyelőre nem is tervez közvetlen fegyveres akciót Görögország ellen s Hitler

Az új 46. magy. kir. osztályosorsjátékon
több mint **10 millió pengőt** sorolnak ki. — Sorsjegykészlet **kevés**, sűrűszen rendeljen

UJHELYI és TARSÁ
főárusítónál. Telf.: 123-271.
Budapest, Szent István-körút 27. sz.
A húzások **április 5-én** kezdődnek

Hivatalos árak:

Nyolcad	Negyed	Fél	Egész
3'50 P	7'— P	14'— P	28'— P

UJHELYI sorsjegyek nyernek!

erről biztosította Inonü török államelnököt is. Németország készenlétben áll, de egyelőre defenzív magatartást foglal el, mert úgy véli, hogy a döntés nyugaton, a szigetországban lesz. Az angol betörést Bulgáriába és Romániába megakadályozta, most lezárta a görög és angol továbbvonulás útját. Amíg nyugaton nem kerül sor döntő akcióra, Németország nem mozdul a Balkánon. Persze ez is csak feltételezés, mint az, hogy Németország rövidesen állítsa a görög halált.

Az előbbi azonban kézenfekvőbb és bizonyos, hogy ismét vereséssel nélkül hatatosan közömbösíteni és kontrakarrironni tudná a brit terveket és szándékokat.

Meglátjuk, mit hoznak a legközelebbi napok.

Kanadai és nyugatafrikai vizeken pusztítják Anglia hajóhadát a német tengeralattjárók és repülőgépek

Lángokban áll Plymouth haditengerészeti raktára

Hadműveleti övezet (Német Távirati Iroda): Március 21-én a kanadai vizeken folyó összeütközés során, német repülőgépek összeromboltak egy nagy angol teherhajót. Egy nagyméretű bomba telibe talált egy brit torpedórombolót is, amely a tartályhajót kísérte.

Berlinből jelentik (NTI): A véderőfőparancsnokság jelenti: A nyugatafrikai partok mentén tevékenykedő tengeralattjárók egy Anglia felé tartó erősen biztosított hajókaravánból 69.000 bruttóregiszter tonna tartalmu hajóteret súlyszítottak el.

Hatalmas robbanások és tüzek egy délangliai városban

Berlinből jelentik (NTI): Német harci rajok pénteken este rajtaütöttek egy délangliai kikötővárosban. A támadó repülők hatalmas robbanásokat és tüzeket figyeltek meg. A bombák nagy hatást váltottak ki, különösen a hajójavitókban és raktárakban.

Londonból jelentik (Reuter): A légügyi minisztérium jelenti: A szombatira virradó éjjel az ellenség légitelvékenysége egyik délnyugat-angliai város ellen irányult. A támadás éjjelutánig tartott. A bombarobbanások és tüzek igen nagy károkat okoztak. Az áldozatok számáról részletes jelenté-

Berlinből jelentik (NTI): Német harci repülőgépek március 21-én a kréai tengeren egy erősen biztosított brit hajókaravánt támadták meg. A repülők felhalálattalokkal megsemmisítettek egy korszerűen épített 10—12 ezer tonnás tartályhajót, úgyszintén egy nyolcezer és egy hatezer tonnás gőzöst.

Newyorkból jelentik (NTI): Newyorki hajózási körökben úgy tudják, hogy a 4689 tonnás *Treleven*, a 3804 tonnás *Cape Nelson*, a 6402 tonnás *City of Bothald* brit teherszállítóhajók elsüllyedtek.

kikötőben több teherhajó kigyulladt és oldalára dőlt. Megállapítható, hogy a kikötő a támadások következtében elvesztette haditámaszpont jellegét.

Berlinből jelentik (NTI): A Hull London és Plymouth ellen intézett három hatalmas támadásról a német repülőgépek egy kivételével sértetlenül tértek vissza.

Stockholmból jelentik (NTI): A *Nya Dagligt Allehanda* jelentése szerint a Plymouth ellen végrehajtott légitámadás rendkívül heves volt. A lap szerint az utcákat gerendák, törmelések és tüvek borítják, amelyek a forgalmat teljesen megbénítják. A mentési munkálatokban résztvevőket a polgári lakossággal és üzletemberekkel kell megerősíteni.

Amszterdamból jelentik (NTI): Az angol rádió pénteken magyarázatokat fűzött a vasárnap tartandó nemzeti imádságo s naphoz. Ezt a nemzeti imánapot a király rendelte el.

(Hadműveleti terület.) A Stefani iroda légügyi külön tudósítója jelenti, hogy pénteken a német légi hadtest olasz gépek kíséretében támadta Malta szigetén La Valetta kikötőjét. A heves légháritó tüzeléssel szemben nagyméretű bombákkal telibe találtak egy ellenséges torpedórombolót, amely La Valetta magasságában tartózkodott.

Ziegler Alfons cég
Erfurti magvairól
főárjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve megküldi.
Keresztény cég. Budapest.
Fővám tér 3. II. sz. üzlet. Rákóczi út 4.

tott. Kapóra jött azonban az olasz-görög viszály, amelynek kitörését Anglia különösképpen sietette, mert ez rendkívül a terveibe vágott s lehetővé tette, hogy kitűnő hídfőállást építsen ki a görög félszigeten a tengelyhatalmak oldal-, illetve háttámadására.

Most értjük csak igazán, most derül csak valójában feny arra, miért is kellett Olaszországnak 1940 október végén harcolnia Görögország ellen! Lehullt a lepel a brit szándékokról. Angliát Németország tavaly nyáron Dunkerqueni kitészékelté a kontinensről: az angolok most a hátsó ajtón visszafértek. A Balkánra vetették ki hálójukat s legmegfelelőbbnek látszott, miután elveszett számukra Románia, Bulgária és Jugoszlávia, mint hadműveleti és szövetséges terep, ha a görög félszigeten vetik meg lábukat. Görögország nem feltétlenül angolbarát állam, ez nem veleszületett tulajdonsága, noha harcában, küzdelmeiben sokat érintkezett egymással a görög és az angol érdek; Görögország nem feltétlenül angolbarát, de szomszédja Olaszország s oktanul mindig gyűlölséggel nézte az olasz hódításokat, az olasz terjeszkedést; minden szomszédjával kiegyezett, de Olaszországnak nem tudott megbocsátani. Nem volt feltétlenül angolbarát soha a görög nép, de Anglia hatalmas, uralkodik a Földközi-tenger keleti felében is, a brit nyomást Görögország minden jelenvalónak érezte, a brit támaszpontok túlszorosán közel voltak és túlságosan fenyegettek.

Anglia, igaz, sokat tett Görögország függetlenségéért, de ezt sohasem humanitásból cselekedte, hanem jólfel-fogott érdekből, azért, hogy azután benyújthassa a támogatás és védelem számát Athenben. Amikor pedig valamelyik kormány szabotálni akart, Anglia mindig megtalálta a módját annak, hogy az ő akarata teljesedjék.

SZÁNTAY JÁNOS

kalapüzeme, Rimanóczy utcából
átköltözött Bazar-épület Színház
oldal. Telefon: 12-87.

MAGYAR SORSKÉRDÉSEK

„A magyar sorskérdések és a magyar nevelés” címén a nyiregyházi m. kir. állami liceum és tanítóképző 1939-40-i évkönyvében érkekezés jelent meg Kiss József debreceni tanterületi királyi főigazgató tollából. Ezt az érkekezést a napokban külön benyomat alakjában kapták meg a nagyváradi középiskolák mint a főigazgató ajándékát.

A magyar sorskérdések egész sorozatát világítja és vizsgálja meg a szerző, olyan kérdéseket, amelyek tárgyúrként meredtek a nemzet tagjainak és különösen vezetőinek megoldást kereső töprengései elé. Kíváncsnak tartom, hogy ezt a bennünket annyira érdeklő és mostanában olyan sokat emlegetett kérdéstről tárgyaló kis könyvet a közönség is megismerje és vonja le a maga számára tanulságait.

Mit értünk magyar sorskérdések alatt? „Magyar sorskérdéseken — mondja a szerző — azt értjük, ami a magyar nép, a magyar nemzet, a magyar állam fennmaradását, erősödését lényegesen befolyásolja. Történelmünk folyamán a ma-

Pontos időjelzés!

Rákóczi-ut 8, Nagyvárad
(Széchenyivel szemben)

Használt ékszereket magas árban vesz, vagy becsereleket. — Javítások a legnagyobb gondossággal készülnek.

Szíves pártfogást kér:

Tarján Gábor

szakképzett óras és ékszerész.

Alapítva: 1912.

gyar sorskérdések sorozatát csak részben oldották meg, mert ma is legégetőbb sorskérdéseink megoldást váró kérdőjelekként merednek felénk. „Az állam szabadsága és függetlensége volt a legnagyobb magyar sorskérdés.” Ez kísérlett bennünket a mohácsi vésztől, nem oldódott meg az 1867-es kiegyezéskor sem, sőt kísért napjainkban is.

A másik nagy sorskérdés a magyar nép nemzetalkotóvá való átváltozása. Széchenyi István döbben rá az igazságra, hogy a nemzet jogilag csak a nemességből áll, de az igazi törzs mégis csak a nép. Eötvös és Kossuth is mindinkább belájták, hogy a magyar népet államalkotó nemzeté kell alakítani, ha erős és új tartóoszlopokra akarjuk az ország sorsát építeni. Az államalkotó nemzetiségeket sem akarják kizárni. A közös történelmi múltban, az egyenlő boldogulási lehetőségekben, a szabadságban vélik azt az erőt, amely a nemzet tagjává tenné azokat is, akiket elválaszt a nyelv.

Széchenyi a magyar nemzet életre hívását műveltségi és gazdasági meg erősödéssel látta elérhetőnek. Eötvös a nemzetiségek egyéni jogainak, a szabad nyelvhasználatnak és sajátos művelődési lehetőségeknek szabadságában látta a békés együttműködés lehetőségét. Kossuth a nemzeti öntudat felkeltését szorgalmazta.

Valóban a 48-as évek után ébredt fel a magyar öntudat, de a nemzeté ébredt magyar nép akaratának a bécsi udvar és a nemzetiségek szegültek ellene. Ezeket az évszázados sors-

problémákat nem tudtuk idejében megoldani. A trianoni Magyarország területére a háboru utáni békeszerződések jogilag lehetővé tették a sorskérdések megoldását, melyek ma is kísértének. Az 1867. évi kiegyezés az állam felépítését a magyar politikai nemzetre bízta, tekintet nélkül a fajra, a nyelvre, az állam szempontjából való megbízhatóságra. A magyar tömegek azonban ezzel az elgondolással szemben mindig ellenzéki szíjben állottak. Ezért voltak a birodalom legelhanyagoltabb polgárai. A nemzetiségek a magyarság elleni merényletei csak pártfogást találtak a bécsi udvarnál. Így azután a magyar államban 1867-től volt egy elhanyagolt magyar nemzet, de a dédelgetett nemzetiségeknek minden szabad lehetett...

Mi is hibásak voltunk. Láttuk a problémát, de nem tudtuk idejében megoldani. A világháborút követő békeszerződések alkalmával szomszédaink és dédelgetett virágaink mint hiénák rohanták meg ezeréves országunkat és ezzel új helyzetbe kerültek.

Uj sorskérdés meredt felénk, hogyan viseljük magunkat új helyzetünkben? A magyarság mindkét részről nagy bölcseséggel és türelemmel vállalta megkínzását, de türelemmel várta az igazság győzelmét. „Az idő nekünk dolgozik és Isten malmait lassan őrölnék — mondta bölcs Kormányzónk.” A Kárpátok medencéjében ezer év óta mi voltunk az államalkotók és azok is maradtunk, mert felette állunk a környező népeknek. A nemzeti kérdés azonban ma is sorsproblémánk maradt. A világháború után minden állam küzd nemzetiségeivel. A nemzetiségek elnyomására mind újabb és újabb eszregieknek. Nálunk mindenki ahhoz a nemzethez tartozhatott, melyhez akart. Elvezette a szabadságot, az egyenlőség jogát. „Itt ezen a földön, ahol sokféle nemzetiség él, csak a közös megértés lehet a megegyezés alapja”. — mert — „az egyén boldogulásának kerete nem egyéb, mint az állam, melyet a történelem tart össze.” Ez lehet a mi nemzeti sorskérdésünk megoldása.

A legújabb keletű sorsproblémánk: mi a magyar? ki a magyar? Ez a sorsproblémánk csak a háború után született meg. A kérdés megvizsgálásánál több szempontot vehetünk figyelembe. A probléma nem kizárólagosan magyar, hiszen minden nemzet felveti a kérdést, hogy ki tartozik nemzetéhez, hogyan alakult ki nemzete? Erre a kérdésre azonban nehéz felelni. Nehéz, mert a fajtság mi sem bizonyít. Példák erre Európa nagy nemzetei, akiknél szintén sok fajtát lehet kimutatni. A nyelv sem lenél százalékos kelléke, habár ez egy néphez és nemzethez tartozásnak már megkívánt kelléke. A vallás, a közös műveltség nem jelentik maradék nélkül az egy nemzethez való tartozást. A közös földrajzi és állami egységben való élés már kívánalma az egy nemzethez való tartozásnak. Így mehetnénk tovább is, de mégsem tudnánk határozottan megállapítani, hogy mik azok a kellékek, amelyek elmaradhatatlanok az egy nemzethez való tartozás fenntartásánálkül meghatározásához.

A szerző felveti a kérdést, hogy: mi lehet tehát a nemzethez való tartozásnak legfőbb kelléke? A választ így

adja meg: „Ez az egyén akaratától, elhatározásától függ. A lélek az, amely öntudatosan vagy öntudat alatt elfogad valamely nemzetet a maga közösségének.”

A magyar nemzet fogalmához, a magyar nemzeti életközösséghez hozzátartozik az is, hogy mi akar a magyar nemzet lenni? Mit akar elérni? A magyarság fogalmához hozzátartozik a céltudatosság is. Azonban a céltudatos magyar életre nevelni kell. Így születik meg a legújabb sorsproblémánk. „A nemzetnevelés.”

Nevelni kell a gyermeket és nevelni kell a felnőttet is. Ez a nevelés nemcsak az iskola feladata, hanem az egész társadalomé. Nemzetnevelést akarunk. Öntudatos és erőshítű magyarokat akarunk nevelni, akik ismerik és mérlegelni tudják sorsproblémáikat és azok megoldását. A nevelés adja meg a nemzeti egységet. Azért fontos sorsproblémánk a nemzetnevelés.

Tanulságainkat a következőkben foglalhatnánk össze: Történelmünk folyamán felmerült sorsproblémáink legtöbbje ma is megoldatlanul, fenyegetően mered felénk. Megoldatlanságunknak oka egyrészt történelmi, műveltségi és gazdasági fejlődésünket akadályozó tényezőkben keresendő. Ezeknek nagy része napjainkban már megszűnt létezni. Másrészt a problémák késői felismerése és a gyógyító eljárásokban való járatlanságunk voltak azok a tényezők, amelyek problémáink megoldását késleltették. Ma már ezek is a minimumra csökkentek. Sorsproblémáink ma már annyira közismertek, hogy egyéni életünk hétköznapjaiban lépten-nyomon élünk toppannak és megoldásukat sürgetik. Problémáink megoldásában és épen azokban, amelyek napjainkban a legégetőbbé váltak, — a nemzetiségek ügye és a nemzetnevelés, — nagy segítségünkre van a történelmi visszapillantás és hiúszeves tapasztalatunk. Ezzevettük, hogy ezen a földön mások is élnek, akiknek létezésüket, centrifugális törekvéseiket, a múltban nem tudtuk, vagy nem akartuk észrevenni. Lehet, hogy a probléma gyökeres megoldásától is felünk, mert ezáltal el kellett volna ismernünk, hogy létezik és megoldást kíván.

A nemzetiségi sorsproblémánk megoldásában ismét azon az úton haladunk, amelyen egyszer már végigmentünk és csúnyán ráfizettünk. Nehéz és talán lehetetlen is módszert változtatni. Lelet az is, hogy a mi módszerünk a leghatásosabb eszköz a kérdés megoldására, de csak akkor, ha nyitott szemmel figyeljük a módszer hatását és lépésről-lépésre nemzetiségeink törekvéseit. Nemzetiségeink ma már nem idegenek előttünk. Tisztán látjuk, hogy mennyit számíthatunk rájuk a megpróbáltatások napjaiban. Ismerjük erőnyeiket és évszázados hibáikat. Csak ezekkel számolva és ezeket mérlegelve haladhatunk a régi úton nemzetiségi sorskérdésünk megoldása felé. Azt azonban

már eleve el kell fogadnunk, hogy nem dédelgethetjük nemzetiségeinket saját népünk rovására, mert a megpróbáltatások napjaiban csakis magyar népünkre támaszkodhatunk, amint a múltban is történt.

A nemzetnevelés kérdése szintén létkérdésünk. Nem annyira az iskolai nevelésre gondolok, mint inkább társadalmunk öntudatos magyarságra való nevelésére. Az iskola hivatalos nevelőkkel, törvényszabta keretek között neveli a magyar jövőt, a tisztá erkölcsű, keresztény szellemű, erős hitű magyart. A társadalom nevelőerőinek kell nevelni a felnőttet, — a jelent. A jövő magyarság sorsa szoros összefüggésben van a jelen magyarságának sorsával. Mondhatnám azt is, hogy a jövő a jelen függvénye. Tehát a jelen magyarság nevelésével, a felnőttekkel is kell törődnünk. A felnőttek nevelése márcsak az élet mindennapi kérdésével összefüggő sikon mozoghat elsősorban, mert az öntudatoságot a társadalmi életben elfoglalt órhely fontosága adja meg. Ezért a jelen magyarságának nevelése nem elméleti sikon kell, hogy mozogjon, hanem a gyakorlati élet mindennapi megnyilvánulásaiban. All ez elsősorban nemzeti életünk gazdasági megnyilvánulásaira. Ezért égetően szükséges a nemzeti életünk gazdasági megnyilvánulásainak rugóit mozgató órhelyek keresztény magyar kézbe való adása. Itt kapcsolódik össze nemzetnevelési sorsproblémánk legújabb magyar sorsproblémánkkal, a zsidókérdéssel.

Ezt a sorsproblémánkat ismerjük. Ezért nem célozom ezt ismerletni. Hangsúlyozni akarom azonban, hogy társadalmunk öntudatos magyarrá való nevelése nem lehet sikeres addig, amíg gazdasági életünket nemzeti törekvéseinkkel ellentétes erők mozgatják, keresztény magyar társadalmunk erkölcsi és anyagi kárára. Elég tapasztalattal rendelkezünk már ezen a téren is.

Gazdasági életünkben olyan öntudatos magyar rétegekre van szükségünk, akik piszkoz egyéni és faji szempontok nélkül, az összmagyarság anyagi és ennek következtében erkölcsi boldogulását tartják szem előtt. A nemzet gazdasági életének megnyilvánulásaiban való munka adja meg a népek munkába vetett hitét, a bizalmat és a nemzeti öntudatot. Nemzetnevelésünk tehát odairányuljon, hogy törvényekkel biztosított keretek és lehetőségek adjunk keresztény magyarrá társadalmunknak gazdasági életünk megnyilvánulásaiban. Ezzel utat biztosítunk népünk számára az érvenyesülés lehetőségei felé ezen a téren is és így a tehetségek természetes kiválasztódásának fogunk szabad teret nyitni. Nemzetnevelésünk egyik elvárhatóbb kelléke lenne.

Ismerjük a kérdésünk máz ez. Felismertük és tudjuk megoldásának szükségességét és mégis a régi hibákba estünk, mert nem oldjuk meg gyökeresen és idejében. Hiányzik belőlünk a lendület, ami nélkül nemzeti újjászületésünk el sem képzelhető. Mi áthidaló megoldásokat keresünk, de húza-vonázzuk a kérdést, pedig az idő kereke forog és megtörténhetik, hogy áthalad rajtunk. **Lini István.**

Tavasza tisztítsa vagy festesse

át pecsétes vagy divatjamult ruházatát!

Ujjá, divatosá varázsoljuk!

Vállalunk mindennemű börtárgyak festését is!

RAPID Szent László tér 5 és Szent János utca 46.

Belvárosi mozgó
Két fogoly

Zilahy Lajos regénye filmén.
Bajor Gizi Agay Irén Jávör, Csortos,
Rajnay, Bilicsi stb.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuthu. 1
MA (volt Dorian) MA

Beata és az ördög

ősbemutató.
Főszerepben: Szörényi Eva és Páger Antal
Vasárnap délelőtt matiné olcsó helyekkel

Az APOLLOBAN Megszólaltak az
Elnémult harangok

Kiss Ferenc, Lukács Margit,
Nagy István.
égető akadémiai filmóriása.

"Becsüld a munkát"

**Teljes erővel megindult
a szabadidőmozgalom szervezése
Nagyváradon**

Nagyvárad. Saját tud. Mint ismeretes, a németországi „Kraft durch Freude” és az olasz „Dopo Lavoro” mozgalom mintájára Magyarországon is nagy erővel megindult és szép eredményeket mutat fel a Nemzeti Munka központ szabadidő-mozgalma, mely a munkások lelki, szellemi művelését, főlegelését célozza.

Ez a nemes célkitűzésű szervezkedés most Nagyváradon is zászlót bontott. Tegnap este a Szent János-teret Munkásokon termében szűkebb körű értekezlet volt, amelyen teljes részleteiben kidolgozták a szabadidő-mozgalom programját, figyelembe véve a helybeli munkásság különleges szellemi, szociális és kulturális szükségleteit. Ennek a programnak körülmények végrehajtására művészekből, tanárokból, jogászokból és munkásokból álló tanács alakult, mely a legrövidebb időn belül megkezdte a munkát.

A szabadidő-mozgalom megszervezésével kapcsolatban egyébként a Nemzeti Munkaközpont az alábbi ismertető közleményt adta ki:

„Adjátok meg a munkásnak, ami az emberé és a munkás megadja a Hazának, ami a Hazáé!”

A Nemzeti Munkaközpont „Becsüld a munkát” szabadidő-szervezete készlesei munkaterületen akar az ideit és a következő munkáékben megfelelni annak a feladatának,

amelyet a magyar dolgozók művelődési igényeinek kielégítése, sokirányú gyakorlati továbbképzése és hasznos szórakoztatása terén vállalt. Teljes erkölcsi és anyagi súlyának felhasználásával, tanfolyamok felállításával, előadások, tanulmányi kirándulások, kiállítások, műsoros esték, filmelőadások, ünnepélyek, hangversenyek rendezésével, szórakoztató alkalmak biztosításával terjesztően akarja szol-

**Minden tehnikai nehézséget legyőztek
a nagyváradai népszámlálók**

Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad közönsége hetek óta figyelemmel kísérelte, hogy a városban elsőemeleti kistanácsstermek ablakai a kora hajnali órákig világosak voltak. Ezekben a helyiségekben lázas szorgalommal dolgoztak azok a kirándult városi tisztviselők, akik a népszámlálás lebonyolításával meg voltak bízva. A népszámlálás fáradtságos és időszerűen nehéz munkáját nagy szakértelemmel és ügybuzgalommal Rozsly István tb. főjegyző, a műszaki munkálatokat pedig Tóth Sándor városi főmérnök vezette. A mellé kinevezett műszaki mérnökökkel. Később Tóth Sándor helyett, aki sokirányú hivatali elfoglaltsága miatt felmentését kérte, másik műszaki vezető került Rozsly István tb. főjegyző mellé. Ebben a lelkiismer-

teljesen a dolgozók közösségének művelődését.

Minden jó magyar ember tudja, hogy az ország területének tetemes gyarapodásával együtt a Haza polgárainak munkája is megnőtt. Új nemzeti cél felé haladunk, új nemzeti feladatok megoldása vár reánk, magyarokra. Ebben a munkában csak az állhatja meg a helyét, csak az alkothat hasznosat, aki testileg és szellemileg erős. Ehhez a megerősítéshez kell a magyar munkás erkölcsi támogatása. A jobb magyar jövőért dolgozunk, ebben a munkában az összetartás, egymást támogatása mindenkinek hazafias kötelessége.

A szabadidő-mozgalomnak ma már egész országot átfogó szervezete működik és Nagyvárad újabb állomást fog jelenteni országos viszonylatban is.

retes és jól megszervezett irányításban tevékeny részt fejtettek ki a Budapestről ide kirendelt Vass Miklós és Katona Géza statisztikai titkárok és dr. Farkasfalvy Ervin statisztikahivatali fogalmazó is.

A népszámlálás külső munkálatait a kellőképpen kioktatott és központilag irányított számlálóbiztosok végezték. akik erre az időre kinevezett közhivatalnokok voltak. A népszámlálók eltekintve a számláló lapok honyolult kidolgozói rendszerétől, a népszámlálás kezdetén a mostoha időjárás miatt szenvedtek nagyon sokat, mert egyes külterületekre csak gummicizmában lehetett kimenni, miután egyetlen bércsík sem vállalkozott arra, hogy oda kihajtszon. Mással helyekre pedig többször is kellett menniük, míg otthon találtak valakit.

A külterületen az írni-olvasni nem tudók helyett maguk a népszámláló biztosok töltötték ki az ivateket. Ez okozta, hogy bár a népszámlálás február 14-én befejeződött az utolsó munkálatai csak most értek véget. A számlálóbiztosok lelkes odaadással dolgoztak és abban a tudatban, hogy munkájuk magasabb nemzeti érdekot szolgál. A számlálóbiztosok a másajku közönség kívánságára román és német nyelvű ivateket adtak ki kitöltésre.

Hivatalos adatot a népszámlálásról eddig senki sem szerzhettek, annál kevésbé, mert a végleges eredményt az összeszámlálás után a budapesti m. kir. Statisztikai Hivatal adja ki.

A munkajelentésből és az elszámolási adatokból kitűnik azonban, hogy Nagyvárad lakossága meghaladja a 93.000 számot, amely az 1900. évi eredménynel szemben, amikor Nagyvárad lakossága 56.800 volt és a román uralom alatt megtartott népszámláláskor 1930-ban 82.600 volt a mestani eredmény rációlt azokra a pesszimistákra, akik Nagyvárad lakosságát 60-70 ezer lélekszámmal becsülték. V. Gy.

A népszámlálás

Nagyvárad népesedéséről. Nem az a legfontosabb, hogy Várad lakossága csaknem eléri a százezer lélekszámot, hanem az, hogy feltűnően kevés itt — a gyermek. A népszámlálási biztosok, akik nagy lelkesedéssel és kedvvel fektették a fűrészt és nagy pontosságot igénylő munkába, egyre csüggedtebben jártak házról-házra. lakásról-lakásra, mert egyre kevesebb gyermek kacagás fogadta őket. És amikor bevégeztek a munkájukat és összegezték az eredményt s megállapították, hogy Nagyvárad lakossága kb. 92.763 főt tesz ki megdöbbenne bámultak össze, mert abból a számból mindössze 8000 a tízezeréves aluli gyermek.

Minket nem lep meg ez az eredmény, csak felháborít. Nem lep meg, mert nagyon jól ismerjük a nagyváradiak erkölcsi felfogását és gazdasági helyzetét. A kisebbségi sorsba taszított magyarság nagy részének az elmúlt husz év alatt nemcsak családalapításra nem igen lehetett gondolnia, de ha meg is nősült, nagyon szűkre szabott keresete nem engedte meg, hogy gyermek tegye gazdagabbá kis családját. Pedig a gyermek ad örömet és vigaszt. Ő biztosítja öregségünkre a jövőt, ő hozza két otthonunkba a békétlenkedő és háborús világban. Tudom, gondoltak erre a magyar fiatalok is és nem ő rajtuk mulott, hogy ma nem tízszer annyi gyermek születésről számolhatnak be a népszámlálók.

A másik árnyponat komorabb és fenyegetőbb, mert nem kívülről okokból ered. Ez a váradiak erkölcsi névjönnek hallatlan súlyedése, ami nem a rossz gazdasági viszonyokból származik. Felületesség és léhaság, ledérség és látszatra való törekvés, a klub- és kávéházi élet hamis fényezés. re csábító légkörre fertőzte meg a fiatalabb generáció nagyobb részét és ezek a fiatalok nem is gondoltak családalapításra, mert nem ismerték az otthon, az igazi otthon meleg szeretetét. Olyan városban, ahol a papák és a mamák minden szabadidejüket klubokban és kávéházakban töltik, nem lehet más a fiatalok sem, — mint ők.

A népszámlálás mementója talán felébreszti a lelkiismeretet, ami hosszú időn át felsőlőtlenül szunyogott bridgepartiek, alsócsok és meddő politizálások dohányfüstös levegőjében. S a felébredt lelkiismeret részeméi arra, hogy az élet legnagyobb ajándékát, a gyermeket dobják el maguktól és ezért nem ad vigaszt semmi féle jól bementott ultimó.

Halálra van ítélve az a nép, kihalásra az a város, amelynek születési arányszáma olyan vigasztalan, mint Nagyváradé. Es, az a város, amelynek lakossága saját akaratából segítette elő a születési arányszámok csökkenését, meg is érdemli, hogy kihaljjon. (H. Ö.)

**Hirdessen
a Magyar Lapokban**

**Kitűnően bevált a vatikáni háborús
kutatóhivatal működése**

A Vatikán a háboru kiörésekor hivatalát létesített abból a célból, hogy megkönnyítse eltűnt hadifoglyok, menekültek és internáltak felkutatását. Minthogy ujabban naponta átlag 1000 megkeresés érkezik a hivatalhoz, szükségessé vált a rendelkezésre bocsátott irodahelyiségek kibővítése. Az eltűnteket felkutató vatikáni hivatalhoz a legkülönbözőbb országokból érkeznek érdeklődések, részben közvetlenül,

részben a szentszéki küldképviselők, a püspökök és a plébánosok útján.

A nunciatura és az egyházi hivatalok mindig kapnak választ a hiboros államtitkári hivatalból.

A legnagyobb nehézségek ellenére is igen jó eredménnyel dolgozik a Vatikán az az új hivatala.

A hivatalt hatékonyan támogatja a vatikáni rádióállomás. A vatikáni rádió érintkezésbe lép a különböző országokban lévő egyházi tenyezőkkel, névsorokat sugároz és sürgős esetekben néha részletesen is ismerteti egyes részleteket. A rádió közreműködése sokszor tesz lehetővé gyors és közvetlen kutatást. Ha egy eltűnt személy hollétét sikerült megállapítani, a vatikáni táviróállomás elfogad az illetőtől családtagjai részére és ugyanugy a családtagok részéről az eltűntnek küldött táviratokat.

Háztulajdonosok!
Villamosmű
előírásainak megfelelően
feldzárlatos
hibás villanyvezetéket
szakszerűen javít, átalakít:
Kovács Gyula,
Alapi utca 2 sz. Telefon: 25-12

Legújabb tavaszi divat után
férfi és gyermek
öltönyt izélesen, jutányo-
san készít.
Tisztviselőknek részletre is

Balogh József
írásabósága

Nagyvárad, Teleki utca 40. sz.

Felhívás a tűzharcosokhoz!

Felhívjuk azokat a tiszt, állászi és legénységi állományú bajtársakat, akik a Károly csapatkereszt igazolvány bajtársi igazolás alapján óhaj-
ják megszerezni, hogy igazolatásuk végett az alant megjelölt időben a Tűzharcos Szövetség irodájában jelenjenek meg, ahol a szükséges aláíráshitelesítéseket a városi katonai ügyosztálynak jelenlevő közegei fogják előtárgyolni.

E célból minden igazolt tűzharcos legyen segítségére a még nem igazolt bajtársainak olyképpen, hogy az alábbi napokon jelentkezék a Tűzharcos Szövetség irodájában, alkalmat adva a még nem igazolt bajtársaknak, hogy ki-ki megtalálhassa az őt igazoló bajtársakat.

A volt honvéd alakulatoknál szolgált igazolt és magát igazoltatni óhaj-
tó bajtársak *március 25-én*, kedden, a volt közös hadseregbeliek pedig *április 1-én* ugyancsak kedden délután 6 órakor tartoznak megjelenni.
Tűzharcos Szövetség.

Borotva, olló, hajnyírógépek, ké-
sek speciális élesítése. Acéllólok
borotvák és minden borbély szer-
számok állandóan raktáron

Kemény Mihály
műköszörűde

Mussolini tér 5. sz. üzletben.

Határon kívül helyezték a téglának árvízvédelmi célokra való igénybe- vételét

Budapestről jelentik: (MTI) A Buda-
pesti Közlöny szombati száma közli az
iparügyi miniszternek a téglának árvíz-
védelmi célokra való igénybevételé-
ről szóló rendeletének hatályon kívül
helyezése és az ezzel kapcsolatos ren-
delkezések tárgyában kiadott rendelet-
et. A rendelet szerint téglának árvíz-
védelmi célokra való igénybevételéről
szóló rendelet hatályát veszti. Ameny-
nyben a rendelet hatályba lépése után
a téglának árvízvédelmi célból való
igénybevétele szükségessé válik, az
igénybevétel iránt a törvényhatóság
első képviselője, az iparügyi miniszter-
hez tesz felterjesztést.

Az előbbi rendelet alapján igénybe-
vett azon téglakészleteket, amelyeket a
hatóság még nem vett át, a készlet bir-
tosságának kérelmére a törvényhatóság
első tisztviselője az igénybevétel alól
mentesíti, kivéve, ha az iparügyi mi-
niszter a törvényhatóság első tisztvis-
előjének felterjesztésére az igénybevétel
fentartásához hozzájárul.

Tavaszi nagytakarításhoz
parkettkefé, falporló, kefe-
seprő, parkettbeeresztő és
mindenféle festékek legol-
csóbban

S. Endre cégnél
Hagyó Endre (Zöldia) utca 10.

„Magyar Lapok” gyűjtése az árvízkárosultakért

Köröstarján, Torja, Székely Hadosztály, Falk kefégyár

Négy név, négy különböző dolog
és ez a négy dolog mégis találkozott
a haza oltáránál: az árvízkárosultak
megsegítésében. Köröstarján katolikus
hívek Tóth Kálmán plébános, Torja
hívei Csathó Gyula h. plébános buz-
dította adakozásra. A Falk kefégyár
magyar munkásai további csatlako-
zást jelent a magyar munkásság új
eszményéhez, a mindennekfeletti ma-
gyar testvériséghez.

A Székely Hadosztály helybéli fő-
széke is belépett az adakozók sorá-
ba mostani adományával.

Eddigi gyűjtésünk 6020.60 Ft
Újabb adományok:
A Nemzeti Munkaközponthoz
tömörült Falk kefégyári
munkások, Nagyvárad 26.30 Ft
Pataky András óras és ók-
szerész, Nagyvárad 20.— Ft
A torjai (Háromszék vm)
hívek adománya 20.— Ft

A Köröstarjáni katolikus hívek
adománya:

Bilek Margit óvónő 5, özv. Varga
Ferenéné földműves 1, Varga Jó-
zsef 5, Schiller Károly kovács m.
2, Török Julianna nyug. óvónő 1,
Rohr Márton földműves 1, Schmidt
Jeromosné özv. 2, Varga Andras 2,
id. Kurucz Mihály 1, Majoros Fe-
renc 1, Legyes Sándor 1, Rejklé
István 1, Bodnár József 1, Nilgész
Ferenc 1, Bodnár Ferenc 1, Var-
ga András —80, A. Varga János
1, Rohr Sándor 1, özv. Majoros
Istvánné —60, Sebestyén Márton
egyházi 2, özv. Rohr Józsefné 2,
Varga János 1, Sári János 1, Pék
József 2, Majoros József 20, Rejklé
József 5, Vagaszki Sándor 2, Stok-
ker András 2, Muth Sándor 3, özv.
Rohr Józsefné 3, özv. Babrik La-
josné 1, Rohr Lajos iskolás minis-
trálásból —20, Horváth András
1, Fojka Demeter 2, Pék Ferenc 1,
Horváth Lajos 1, özv. Imre József-
né 1, Horvát Ferenc —60, Henez
Lajos —50, Babrik József 1, Hor-
vát Jeromos —50, Szotter Imre 1,
Turt Péter földműves 1, Szulcsik
Gyula —50, Horváth Jeromos 1,
Rohr Imre 1, Soós András 1,
Schmidt János 1, Rozik Sándor 2,
Bigecz István 1, Majoros János 1,
Bodnár János 1, A. Varga József 2,
Nógrádi József —50, Sebestyén Jó-
zsef 2, özv. Babrik Istvánné 1,
Renner Mária 1, Nilgész Antal 1,
Majoros István 1, Horváth Viktor
1, id. Rohr János 1, Varga István
1, Varga János 1, Horváth Lajos
140, Szinza Péter 2, Babrik József
—50, A. Varga Ferenc 2, Pék And-
rás 1, Horváth László 1, Tóth

András 1, Sári Mihály 150, Hor-
váth Jakab 1, özv. Nilgész Jakab-
né —30, Kis Lajos —50, ifj. Ku-
rucz Mihály 1, Molnár József közs.
írnok 1, Golyhó József 1, Golyhó
Balázs 1, Eberwein Sándor 1, ifj.
Haux Sándor 2, Kajgyák Katalin
rk. tanítónő 20, Tóth Kálmán rk.
plébános 20, Rohr János földműves
1, Tóth Mihály 1, Zammermann
Antal 1, özv. Rozik Jánosné 1, Bab-
rik Sándor 1, Horváth János 1, Ro-
zik József —50, Pék János 1, özv.
Kovács Imréné —50, Durgó Já-
nos közs. írnok 5, Muth Sándorné
földműves 2, dr. Cserny Andor kör-
orvos 5, Rejklé József 1, Rejklé Já-
nos 1, Rejklé István —50, Rohr Bé-
la 1, Nilgész Sándor 1, Pék
András 1, id. Hant Sándor 2
pengő összesen 102.20 Ft

A Székely Hadosztály nagyvárad-i fő-
széke az árvízkárosultakért

Magyar Lapok tek. Szerkesztőségének
Nagyvárad

Az igazoló iratok behozásával kap-
csolatban összegyűlt Bajtársak önként
megajánlották és befizették az alanti
összegeket, hogy a Kormányzó Urunk
Öfömméltósága által megindított jóté-
konyági mozgalomból is kivegyék ré-
szüket és ezáltal is bebizonyítsák, hogy
minden hazafias, magyar ügynek nem-
csak a multban, de a jelenben is hűsé-
ges pártfogói.

Az adakozók nevei:
Lőrinczy Mózes, dr. Gergely Ferenc,
Luczeszk János 5—5, Molnár Jó-
zsef, Deák Gyula, Glück Miksa
2—2, Bányay Imre, Técsi Sándor,
Sonnenwirth Zsigmond, Tóth Ká-
roly, Schreiber Jenő, Békésy Fe-
renc, Fleischer Zoltán, Bartha
László, Bádón Márton, Balogh Jó-
zsef, Léb József, Kun Pál, Kun
József 1—1 pengő, összesen 13.— Ft
Összesen 6313.10 Ft

SZÍNHÁZ

Vihar az egyenlítőn Poór Lilly vendégfelléptével!

Pénteken este, hosszú távollét után
ismét a várad-i színpadon játszott
Poór Lilly, a kolozsvári Nemzeti Szín-
ház nagy drámai művésznője, aki
ezúttal a *Vihar az egyenlítőn* című
amerikai tárgyú színmű fő női szere-
pét játszotta. A darab családi bonyo-
dalmon épül fel és a rémdráma
és a grandignol határait érinti, de
bővelkedik vígjátéki jelenetekben is.
Poór Lilly nagy hatással játszotta
mindvégig szerepét és tolettjei is fel-
tűntek. A közönség meleg szeretettel
ünneplte. *Jurik* loca ismét bebizonyí-
totta, hogy erős drámai képességek
vannak s finom, bensőséges játéka
nagyon tetszett. *Komlós* Juci megte-
petés volt — kedves naiva szerepé-
ben. *Fónay* Márta, *Sármassy*, *Be-
rengh* és *Barsi* is jók.

A színházi iroda közleményei:

— *Vihar az egyenlítőn*, Poór Lilly
vendégfelléptével a színház szombat
és vasárnapi műsorán. Szombaton este
háromnegyed 8 órakor Poór Lillynek,
Erdély nagy drámai művésznőjének
vendégfelléptével kerül színre *Vihar* az
egyenlítőn című izgalmas trópusi tör-
ténét.

— *Hajnalodik*, hétfőn este filléres
helyárakkal. Fekete István óriási siker-
rel írdentta színműve, a *Hajnalodik*.
második felléres helyáru előadása hét-
főn este háromnegyed 8 órakor lesz.

teljesen a bemutatkozó előadás parádés
szereposztásában. Helyárak: 30 fillér-
től 120 fillérig.

— Szilassy László Nagyváradon. A
magyar filmek és budapesti színpadok
közkedvelt művésze Szilassy László
lesz folyó hó 25-én kedden délután és
este a színház vendége. Egy napos
vendégjátéka alkalmával egyik leg-
kedvesebb szerepében az Iglói diákok-
ban lép fel. Szilassy László nagyvárad-i
vendégjátéka szenzációt jelent, mert
nagy elfoglaltsága miatt csak egy na-
pot tudott magának szakítani, hogy
hozzánk lejjön. Tekintettel a keddi
ünnepra, két előadást tart a színház,
Szilassy László felléptével és mindeket
alkalommal Farkas Imre ragyogó dal-
játéka, az Iglói diákok kerül színre pa-
radés szereposztásban. Az Iglói diákok
két előadásra semminemű kedvezmé-
nyes és szelvényjegyek nem érvénye-
sek. Az óriási érdeklődésre való tekintet-
tel jegyekről ajánlatos lesz elővá-
telben gondoskodni.

Heti műsor:

Szombat este háromnegyed 8 órakor:
Vihar az egyenlítőn, Poór Lilly ven-
dégfelléptével.

Vasárnap délután 4 órakor: *Vihar* az
egyenlítőn. Poór Lilly vendégfellépté-
vel.

Vasárnap este háromnegyed 8 óra-
kor: *Vihar az egyenlítőn*. Poór Lilly
bucsfelléptével.

Hétfőn este háromnegyed 8 órakor:
Hajnalodik. Filléres helyárakkal. —
Helyárak 30 fillértől 120 fillérig.

Kedd délután 4 és este háromnegyed
8 órakor Szilassy László, a magyar fil-
mek és a budapesti színpadon közke-
velt művésznőnek egynapos vendégjáté-
ka. Színrekerül: *Iglói diákok*, Farkas
Imre daljátéka. Rendes helyárakkal. —
Kedvezményes és szelvényjegyek nem
érvényesek.

Szerda este háromnegyed 8 órakor:
Válások. Filléres helyárakkal. Helyárak
30 fillértől 120 fillérig.

MEGNYILT!

Kovács Sándor

divatáru üzlete Nagyvárad, Rákóczi út 25.

Legolcsóbb beszerzési forrás:

Női és férfi szövetekben

Selyem különlegességekben

Mosó vászon és

bélés árúknban

Paplanokban

Jó minőség. Szabott árak. Megbízható árú.

KENYÉRÉRT – KÖVEK

Az egyik kis tanítónő mesélte, akit a januári áthelyezések során várakörnyéki falujából egy román-magyar vegyeslakosú községbe helyeztek ki. Egy délelőtti tanítási szünetben, az iskola irodájának ablakából nézte a játszadó gyermekeket. Egyszer csak azt látja, hogy az egyik kis magyar fiú hirtelen odapenderül egy román fiúhoz és — pofonvágyja. Azonnal magához idézte a kis bűnöst:

— Miért bántottad azt a kis fiút — kérdezte szigorúan —, mikor az semmit sem tett neked?

A kis magyar fiú nem próbált tagadni, hazug mentséget keresni, hanem dacos keménységgel, nyíltan a tanítónő szemébe nézve így válaszolt:

— Kaptunk mi is tőlük eleget!

A tárgyilagos magyar tanítónő természetesen ezt az indokot nem fogadta el mentségül és szigorúan megbüntette a kis magyar fiút. Pedig titokban belül, bizonyára ő is érezte, hogy *úgy van az igazság, ennek a pötlőmnyi magyar gyerekek az ösztönöszerű megnyilatkozásában*. Amivel természetesen nem azt akarjuk mondani, hogy a tanítónőnek másként kellett volna cselekednie.

Azt sem kívánjuk, hogy a hivatalos államhatalom is a „szemet szemért, fogat fogért” elmélet eme őspirimitív alapjára helyezkedjék, mint a kis magyar fiú tette. Az a nagyfokú lojalitás, méltányosság és jóindulat azonban, amely hivatalos részről irányukban megmutatkozik — és ezt nem győzzük újra, meg újra hangsúlyozni — ennyire szólva túlzás.

Hogy csak egy egészen kicsiny példát említsünk: legújabbán azt halljuk, hogy a nagyváradi állami főgimnáziumban, magyar nyelvek számdará, heti két órában román nyelvet tanítanak. Ismételjük, nem nagy dolog az egész. Nem is kérdezzük, hogy mi szükség van erre, hiszen ismerve a kormányzat felfogását ebben a kérdésben, el tudjuk képzelni az intézkedés mögött meghúzódó szándékat. Ez pedig nyilván az, hogy olyan tisztviselőket, orvosokat, ügyvédeket, stb. neveljenek, akik ha majdani hivatásuk esetleg románlakta vidékekre szólítja őket, az ottlakó néppel saját nyelvén tudjanak érintkezni. A magyar kormányzatnak ez a minden kicsinyes bosszún való fölhülemelkedése, a szentimentális állam-eszmének ez a minden téren való érvényrejuttatása mindenesetre szép és elismeréseméltó. Magunkban azonban kénytelenek vagyunk fölvetni a keserű kérdést: vajjon eszébe jutott-e valaha a román közoktatásiügyi kormányzatnak — és eszébe jut-e ma, a még uralmuk alatt álló erdélyi területen —, hogy az állami iskolákban, román gyermekek részére a magyar nyelv tanítását rendelje el hasonló céllal?

Ellenkezőleg.

Színmagyar falvakba okirályágbeli, tehát magyarul szót sem tudó jegyzőket, tanítókat hoztak, egyenesen azzal a szándékkal, hogy a magyar lakosság elrománosításának művét minél gyorsabbá és minél teljesebbé tegyék.

— Am — jól van, — hagyjuk a múltat.

De legalább most látnánk részükről némi megértést, jóindulatot cserében azért, amit nekik a magyar kormányzat nyújt! Ehelyett azonban kormányzatunk minden nemes gesztusára a határon túlról legfeljebb egy-egy Valer Grigoreanu-féle gyűlölködő, gonosz levél, vagy a román sajtó és a — hol hivatalos, hol meg titkos — román rádióállomások hazug gyalázkodása és uszítása a felelet.

És határainkon belül?

Vigan folyik a nem is túlságosan titkolt aknamunka román honfitársaink részéről.

Az elmúlt hetekben például olasz küldöttség járt Váradon. Hogy, hogy nem — úgylátszik, remek hírszolgálat van! — a helybeli román konzulátus előre tudomást szerzett a küldöttség érkezéséről és — mint a tolvábiakból kiderül — minden előkészületet megtett arra, hogy „méltóképpen” fogadja.

Azon a napon a város utcáin szokatlanul sok román szót lehetett hallani s lépten-nyomon románul beszélő csoportok tűntek fel. Hasonlóképpen, a piacot is előzönlötte aznap a román falusi lakosság, azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy minél jobban kidomborítsák a város „román jellegét”. A konzulátus előtt pedig, szemben a vármegyeházzal, mintegy kétszáz román atyafi szorongott, azt a látszatot keltve, mintha minden nap ilyen nagyszámú panaszos ostromolná az egyébként oly békés nyugalomban terpeszkedő épületet.

Az ember önkéntelenül is megdörzsölte a szemét, hogy ébren van-e, vagy csak rossz álmot lát?

Lehetséges az, hogy ilyen nyílt aknamunkát folytathatnak itt a románok ma is?

Mert hiszen jól ismerjük mi az ilyen tömegfelhajtásokat a múltból. De akkor ők voltak az urak itt, s afölött féltékenyen őrködtek, hogy például egy magyar újságíró a közlébe ne férközhessen az ilyen külföldi küldöttségek tagjainak. És imé, most, a határváltozás után néhány hónappal, amikor végre a magyaroknak kellene uraknak lenniük a saját földjükön, — ők most is akadálytalanul toborozhatják össze embereiket azzal a nyilvánvaló céllal, hogy a magyar igazságot egyszerűen meghazudtolják, lábbal tiporják. És tehetik ezt szemtől-szemben a magyar vármegyeházzal, mintha most is prefektus.

nem pedig főispán lenne ott az úr.

De megemlíthetjük itt a *Tribuna* című kolozsvári román lap egyik utóbbi cikkét is, amely nyíltan megmondja, hogy az itt élő románság összeszorított szájjal, némán, de egységesebben, mint valaha, várja a jeladást, hogy meginduljon a maga „politikai igazságának” útján.

S hogy mennyire ez a szellem hatja át a románlakta falvak vezetőit — román papokat — is, s mennyire ezt a szellemet terjesztik híveik között, bizonyítja az alábbi eset, amelyet szintén a fent említett kis magyar tanítónő mesélt el.

Oszkályában, amelyet román és magyar gyermekek vegyesen látogatnak, egy ízben beszélgetési órán a magyar gyermekek elpanaszolták, hogy mennyire üldözésnek, zaklatásnak voltak kitéve ők is, szüleik is a román uralom alatt, a román tanítók részéről.

A kis magyar tanítónő természetesen ezt az alkalmat is fölhasználta arra, hogy a gyermekek lelkében a magyar haza iránti szeretet, hűség, ragaszkodás érzését minél mélyebbé tegye.

— Látjátok — mondotta —, milyen jó, hogy most már mi is a magyar hazában élhetünk. Adjunk ezért minden nap hálát az Istennek.

És fiatalos rajongásában hozzátette:

— Vajjon akad-e köztetek valaki, aki szeretné, hogy itt újra a románok uralkodjanak?

A kérdés természetesen a magyar gyermekekhez volt intézve. A válasz

Négy száz év előtt jelent meg az első nyomtatott magyar nyelvű könyv

Végigmész a főutcán, meg-megállsz egy-egy könyvkereskedő kirakata előtt és „gusztálod” a friss könyveket. Ha telik rá: benyílsz a könyvesboltba és megveszed azt, amelyik legjobban érdekel. Tudomány, irodalom, költészet, történelem, gazdaságon tárja ki eléd legújabb termését s bizonyos, hogy újonnan vásárolt könyvvel boldogan sietsz haza, hiszen a jó könyv a legjobb barát, nem csal meg, nem csap be s ha vigyázol rá, el sem hagy. Csak okulásodra, szellemi és lelki fejlődésedre szolgál.

Nézed a könyvkirakatokat, esetleg — tavasz elején vagyunk — rendet raksz a könyvek között, de az aligha jut eszedbe, hogy ma van a nyomtatott könyv születésnapja: négy száz éve, hogy 1541 március 22-én megjelent az első magyar nyomtatott könyv *Abádi Benedek* könyvnyomdájában.

Ez az első magyar könyv Erdősi (Sylvester) János „*Vj Testamentü Magyar néven*” című műve volt, amelyből még néhány ép példány található a kecskeméti református kollégiumban és a bécsi volt császári könyvtárban.

*Abádi Benedek*ről aránylag keveset tudunk. A XVI. század elején született, a krakkói egyetemen tanult és *Viktor* János Krakkóban már 1531-ben működő nyomdájában tanulta meg a nyomdász mesterséget. Csak-

Ha nincs szíve

egy nyolcad sorsjegyért 3.50-et, egy negyedért 7,— egy félért 14,— vagy egy egészért 28,— pengőt áldozni, akkor nyugodjék bele, hogy egy fillért sem nyerhet az osztálysorsjáték hatalmas nyeményeiből, amelyek összege: több mint tíz millió pengő.

azonban megdöbbentő volt.

A román gyermekek, akik eddig az egész tanítási évben megjászták, hogy szót sem értenek magyarul s a magyar tanítónőnek velük állandóan külön kellett foglalkoznia — románnul —, most egy emberként talpra szöktek.

Ehhez a jelenethez — úgy érezzük —, nem is kell kommentár.

Csak azt kérdezzük kellő tisztelettel, de méltó felháborodással:

Vajjon, ha a nekik nyújtott sok-sok puha kenyérért ők ilyen durva kövekkel dobálóznak vissza, — nem kár-e az elpazarolt jóindulatért?

FODOR VIOLA.

Rádió, villany, kerékpár
legolcsóbban
Ifj. Benedek és Gyprmath
Sas passage, Paplanüzlet mellett

A amatőr felvételeit

szakszerűen kidolgozza

MAJOR VILMA

Fényképezési szaküzlete és amatőr laboratoriuma
Nagy Sándor utca 1. Del-Ka mellett

Ha izléseesen

és jól akar öltözködni, akkor a ruháit csináltassa meg

A. BABITS ANNA

angol és francia nődivat-szalonzába

Gr. Bethlen István utca 6. v. Szalárdi a Pannónia oida án.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD.
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30,
félévre 15, egy órára 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
adunk vissza

Gyártelepek tüzbiztosítása. Annak a nagy nemzeti vagyonnak, amit a viszszaadott területen levő gyártelepek, malmok, fűrészek és egyéb üzemek jelentenek, mindenre kiterjedő biztosításáról gondoskodni kell, nehogy az értékes berendezési és felszerelési tárgyak, vagy kész- és félkész gyártmányok, illetve nyers- és üzemanyagok megsemmisülése tönkretegyje a vállalatokat. A tüzbiztosítások a rébbanási károokra is kiterjeszthetők. Az 1857-ben alapított — legrégebb és legnagyobb biztosító magánvállalat, az **Első Magyar Általános Biztosító Társaság** helybeli főügynöksége, amely az évi január hó 1-én átvette az érdekkörébe tartozó **Első Erdélyi Általános Biztosító** részvénytársaság teljes (tehát kár- és bal eset, valamint élet-) biztosítási állományát, készséggel ad felvilágosítást minden biztosítási vonatkozású ügyben.

Zilahy: Két fogoly Belvárosi mozdó.

JÓZSEF FERENC KIRALYI HERCEG ELŐADÁSAI KOLOZSVÁRON ÉS NAGYVÁRADON. Kolozsvárról jelentik: *József Ferenc királyi herceg, a budapesti fürdőváros egyesület elnöke vasárnap Kolozsváron kedden Nagyváradon tart előadást. A nagyváradi előadást dr. Hlatky Endre főispán és dr. Soós István polgármester köszöntik a magasrangú vendéget.*

Telefonáljon 27-33

Villamosaíci cikkekre legolcsóbb ajánlatot kapja
Vaesi és Dobribán

FELVINCZI TAKÁCS ZOLTÁNT KOLOZSVÁRRA NEVEZTEK KI. Budapestről jelentik: A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Felvinczi Takács Zoltánt, az európai hírű műtörténész, egyetemi tanárt, a kolozsvári állami Középiskolai Tanárviszsgáló Bizottság tagjává nevezte ki.

Mérnökök figyelmébe!

Mindazon mérnökök, akik eddig akar hozzájárulni a városi mérnöki hivatalhoz annakidején személyi adataikat bejelentették, azoknak a mai napon a Mérnök Kamara megküldötte a „Nyilvántartási íveket” április 3-ig való kitöltés és az iparügyi minisztériumba való beküldés végett.

Mindazon mérnökök, akik Nyilvántartási ívet nem kaptak, azonnal jelentsek be személyi adataikat a Magyar Mérnök Kamaránál, Budapest, V. Szalay utca 4. szám. Kérjenek Nyilvántartási ívet, Ursziny Pál.

Textil-szövetárak

selyemmaradékok

nagy választékban

PAROCZAY ISTVAN
cégnél, Szent László-tér 7.

Gyümölcsfák

alma, körte 3—4 éves 1 drb
70—80 fillér,

szőlőoltvány

és Berlandieri 2 éves gyökeres
vesszőkről kérjen árjegyzéket
Szűcs telep, Bihardioszeg., 17.

110 EZER LAKOSA VAN KOLOZSVÁRNAK. Kolozsvárról jelentik: A népszámlálás adatai szerint Kolozsvár városnak 110.000 lakosa van. A felszabaduláskor eltávozott románok és az idejötték száma egyenlő. A város lakosságának 85 százaléka magyar.

Helyszínen jelölték ki a bérkocsik és bérautók standját. Nagyvárad. Saját tud. Szombaton délelőtt a város polgármestere, valamint a rendőrség tisztviselői helyszíni szemlélésre szálltak ki és személyes megállapítás után jelölték ki a bérautók és bérkocsik állomását.

Ami a virágok a napfény, az a száraz arcnak a Farkas féle „STELLA” krém Kapható Farkas István „APOLLO” drogériájában Nagyvárad, Bákóczy út 7/B.

TABAJDI KÁLMÁN ALTABORNAGY HALÁLA. Budapest, a MOT. jelenti: *Vitéz Tabajdi Kálmán altábornagy, a kiváló katona ma Budapestben 74 éves korában meghalt. A világháború alatt több kiváló hadilénytet hajtott végre. Mint a 79. honvéd dandár parancsnoka irányította a harcokat 1914-ben először a szerb, majd az orosz harcok ellen. Több rohamot vezényelt, sok foglyot ejtett és sok hadianyagot zsákmányolt.*

Zilahy: Két fogoly Belvárosi mozdó.

Az Egyesült Izzó r. t. veszi át a Feketeerdői Üvegyárat. Nagyvárad. Saját tud. Mint értesülünk, a Feketeerdői Üvegyárat az Egyesült Izzó r. t. vette át. Az új vezetés alatt a gyár teljes üzemmel veszi fel a munkát, ami nemcsak gazdasági szempontból jelent lényeges fellendülést, hanem új munkáscsoport kényerét fogja biztosítani.

* **Butoraink országos hírnevének titka: megbízható minőség, olcsó árak, izléses forma „Arta” butoraink Nagyvárad, Pannonia szálló mellett.**

Legjobban szortírozott villamos-
sági szaküzlet

Vaesi és Dobribán
Telefon 27-33

ÉRDEKKÉPVISELETET ALAKÍTANAK A VISSZATÉRT TERÜLETEKEN ELŐ VOLT POLITIKAI FOGLYOK. Kolozsvárról jelentik (MTI): A volt politikai foglyok tegnapi értekezletén kimondták, hogy a visszatért keleti és erdélyi részen érdekképviseletet alakítanak.

Halálozás. Özv. Bibó Lambertné szül. Göczei Jozefa március 21-én elhunyt. Temetése 23-án, vasárnap délután 4 órakor lesz a Rulikovszky temető Steinberger kápolnába.

Zetelakai Szabó Endre halála. A székelyudvarhelyi magyar társadalmat érzékeny veszteség érte: 61 éves korában meghalt Zetelakai Szabó Endre nyugalmazott vármegyei tb. főjegyző az erdélyi magyar közélet egyik kiváló alakja. Temetése kedden délután volt, igen nagy részvét mellett. Előkelő, kiterjedt család gyászolja.

Szilassy László

a magyar filmek és a budapesti színházok
közkedvelt művésze

kedden d. u. 4. és este háromnegyed 8 órakor lép fel

AZIGLOIDIÁKOK

című bűbajos daljátékban a

SZIGLIGETI SZÍNHÁZBAN

Jegyek elővételben már válthatók!

Nagyikindán halt meg a cári Oroszország leggazdagabb embere. Nagyikindáról jelentik: Az itteni orosz Vöröskereszt Egyesület zegenházában Reznikov Arisztark, aki a cári Oroszország egyik leggazdagabb embere volt meghalt. Iparmágnásként szerepelt. Néhány száz szállodája is volt. Vagyonát annakidején több százmillió rubelre becsülték.

TEMETÉSEK. Boros Sándor kőműves mester 50 éves korában meghalt. Temetése vasárnap 4 órakor lesz a Haller kápolnába. Erdélyi „Concordia.”

Kalmár Béni 60 éves korában a kórházban meghalt. Temetése március 22-én volt az Össi-temetőben. Caritás.

Ertesítés

Kártyos műhelyemet megnyitottam, e szakmába vágó munkákat pontosan és olcsón vállalom.

Földi László

Teleki u. 16 (hátsó udvarban)

200 GYERMEK ÉTELMEGEEZEST KAPOTT EGY INDIÁN ISKOLÁBAN. Newyorkból jelentik: (NTI) A Newbraskai indián iskolában 350 tanuló van. 200 gyermeket a közös étkezés után, mérgezési tünetekkel a kórházba vitték. 50 állapota válságos.

Szövetségbe tömörültek a börgyárosok és bőriparosok. Budapestről jelentik: (MTI) A börgyárosok és a bőriparosok szövetségbe tömörültek. Elnök: Médey Károly országgyűlési képviselő választották.

Zilahy: Két fogoly Belvárosi mozdó.

Bolgár festők és szobrászok tanulmányuton Budapestben. Budapestről jelentik: (MTI) A szófiai Képzőművészeti Akadémia igazgatójának vezetése mellett március 20-án 19 bolgár festő és szobrász érkezett Budapestre.

Felhívás a volt 37-es bajtársakhoz. Ezuton kérjük azon bajtársakat, akik a volt cs. és kir. 37. gyalogezred 17. századában 1916. június 23-tól július 16-ig a volhyniai (orosz harcok) előnyomulásban részt vettek, hogy címüket adják le, illetve küldjék be szerkesztőségünkbe.

Villamos cikkek nagy raktára

Vaesi és Dobribán
Telefon 27-33

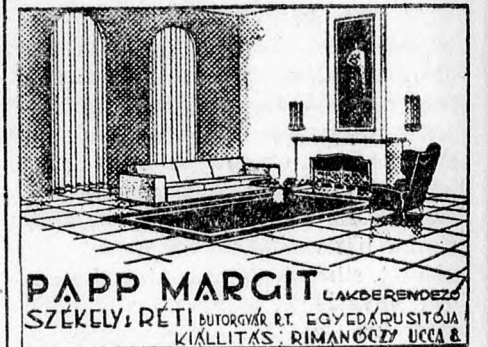
A ROMÁNIAI ZSIDÓK NEM TERHETNEK AT MÁS VALLÁSRA. Bukarestből jelentik: (MTI) A kultusztervény egy szakaszát rendeletileg megváltoztatták. E szerint izraelita vallású zsidók nem térhetnek át más vallásra.

* **Zilahy irodalmi értékű filmremek, a KÉT FOGOLY parádés szereposztásban: Bajor Gizi, Jávör, Csontos, Rajnay, a biztos siker záloga... A magyar filmek között is kimagasló művészi esemény... A filmet bemutatja a Belvárosi Mozdó.**

Hölgyek itt a tavasz
Daueroltassa haját
Rammingernél Bazár-
épület

Éjjel egy óráig közlekednek a villamosok a vasutállomástól. Nagyvárad. Saját tud. A város polgármestere intézkedett, hogy a városi villamosvasút éjjeli járatai ne csak éjjelig, hanem azután is egy óráig közlekedjenek a Szent László tér és a nagyállomás között. Így az esetleges vonatkésés alkalomával a villamos az utasok rendelkezésére fog állani.

MIELŐBB JELENTKEZZENEK AZ ÉRETTISÉGIZŐK. Nagyvárad. Saját tud. A közeledő érettségi vizsgák jelöltjei, felhívja a Szent László gimnázium igazgatója, hogy mielőbb jelentkezzenek, mert az érettségi előtt tanfolyam lesz megtartva részükre s ennek látogatása időt vesz igénybe.

PAPP MARGIT LAKBERENDEZŐ
SZÉKELY, RÉTI BÚTOROK ÉS EGYEDRUSITÓJA
KIÁLLÍTÁS: RIMANOCZY UCCA 8

A „FERENC JÓZSEF” KESERŰVIZ régóta kitűnően bevált háziszert megrögzött székrekedésnél és annak, mindenféle káros következményeinek: Biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

Zilahy: Két fogoly Belvárosi mozdó.

Előadó ülést tartott a Magyar-Német Társaság. Budapestről jelentik: (MTI) A Magyar-Német Társaság pénteken délután előadó ülést tartott a parlament delegációs termében Tasnádi-Nagy András elnöklétével. Az előadó ülés tárgya Storm Ernő berlini egyetemi tanár előadása volt.

Villamos felszerelési anyagokban
vezet

Vaesi és Dobribán
Telefon 27-33

Kávéházakban és vendéglőkben kéri
a Magyar Lapok at

KERESZTÉNY

magyar kereskedők és iparosok husvétii tablója;
Vásárlásainknál hivatkozunk a „MAGYAR LAPOK”-ra

Legkényesebb izlésnek megfelelő férfi ruhát készít Szücs László szabó mester Nagyvárad, Nagy Sándor utca 1 szám.	Legszebb husvétii ajándék! 1 üveg Papp Károlyné 1 üveg parfüm kölniviz drogériája Nagyvárad, Rákóczi ut 11 szám. Ruzsok, szappanok, piperecikkek beszerzési forrása.		TOMPA FERENC porcellán és üvegkeramiák kereskedése. Nagyvárad, Rákóczi út 5 szám.
Ma már mindenki tudja, hogy Nagyváradon a Katolikus kör „Mátyás” söröző és étterem a szórakozó közönség kedvenc találkozóhelye. Izletes konyha. Kétféle italok. cigányzene.	Tóth Gyula és Szöcs Dénes fűszer- és csemegekereskedés. Kétféle fajborok állandó raktára Nagyvárad, Rákóczi ut 13. Telefon: 23-05.	Majac Vilma fényképészeti szaküzlet és amatőr laboratórium Nagyvárad, Nagy Sándor utca 1 szám.	Embacher Antal könyvkötészet és dobozkészítés Nagyvárad, Iványi Odön utca 5 szám.
Kovács Sándor női- és férfiszövet, selyem, vászon és mosóárak raktára. Nagyvárad, Rákóczi út 25.	Simon István könyv-, papír- és írószerkereskedése üggyédi és jegyzői nyomtatványok raktára. Nagyvárad Telefon: 26-43. Bémer tér 3.		Bodor László rádió és műszaki szaküzlete. „PERTRIX” körzet képviselő. Nagyvárad, Szent László tér 1.
Szövet újdonságokban vezet „MERINO” posztókereskedelmi r.t. Nagyvárad, Rákóczi út 3.	Ridikulók, erszények, bőrdöngők, szép ajándék tárgyak. Szolíd, olcsó árakkal Halász Eleménné Nagyvárad, Sas-Passzázs.	Ifi. BENEDEK és GYARMATH rádió, villany és kerékpár-szaküzlete. Nagyvárad, Sas-Passzázs TELEFON: 17-50.	Keresztény. Megbízható. Csüllög és Barna Egyenruházati üzlet Egyenruha és uriszabóság Nagyvárad, Mezey Mihály utca 4 szám. Figyelmes kiszolgálás.
Szódavíz olcsón bármikor higiénikusan otthon készíthető. Palackok és szénsavpatronok kaphatók és cserélhetőek TÖRÖK vas-, fészték-, és háztartási cikkek kereskedésben. Rákóczi-ut 2. Bazár épület.	Nagyvárad legrégebbi fűszer- és csemegekereskedése MEZEY JÁNOS (volt JANKY ANTAL) Szent László tér 2. Telefon: 12-60.		Tiszay János órák és ekszerész Nagyvárad, Rákóczi út 6.
Husvétii áldozáshoz szentképek, imakönyvek, áldozóképek egyéb kegyeszeretek nagy választékban a NEMZETI könyv-, papír- és kegytárgykereskedésben Rákóczi út 11. Szt. István társ. és Korda legújabb kiadványai Vidéki rendelést portó nélkül elintézik			

Meghívó

A Népszövetségi Hivatal 1941. április 6-án délelőtt fél 12 órakor tartja

XVII-ik évi rendes közgyűlést Nagyváradon a Katolikus Kör kistermében, Szilágyi Dezső utca 5 szám, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése; az 1940. évi mérleg és a zárszámadások előterjesztése.
  2. A felügyelő-bizottság jelentése, a felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
  3. A tiszta nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal.
  4. A lejárt és megüresedett igazgatósági helyek betöltése.
  5. A lejárt igazgató-választmányi tagok helyének betöltése.
  6. Esetleges indítványok.
- Nagyvárad, 1941. március 1.
Kivonat az alapszabályokból: A köz-

gyűlésen szavazati jogot csak azon részvényes gyakorolhatja, aki a közgyűlés előtt 3 nappal a részvényeit intézetünk pénztáránál leteszi.

Az Igazgatóság.

HORVÁTH NUSI. A közelmúltban riportorozat keretében számoltunk be a dolgozó nőről, erről az új társadalmi típusról. A gazdasági rendszer sokkal több követelménnyel lép fel a nővel szemben, mint a múlt romantikus korszaka. A legtöbb nő dolgozni kénytelen és dolgozik is. Páratlan kitartással, hősiességgel, önmagára utalva képes olyan eredményeket elérni, amik előtt a férfiak javarésze meg kell hajolnia. Amikor ezeket a fenti sorokat leírtuk, Horváth Nusi Irmára gondolunk, erre az izzig-vérig zongoratanárnőre, aki példát mutatott arra, hogyan lehet igaz szorgalommal, tehetséggel boldogulni. Minden esztendőben jelen voltunk évzáró vizsgán s bennünket

őszintén meghalott az a nagy szeretet és becsülés, amely Horváth Nusi Irmára iránt megnyilvánult az előkelő közönség részéről. Horváth Nusi tanítási módszerében kell valami egészen különös dolognak lennie, mert szinte hihetetlen, hogy a fiatal növendékek milyen eredményt tudnak felmutatni. Jóformán állva alig érik el a zongorát, de olyan öntudattal, biztonsággal lépnek a nagyközönség elé, hogy az becsületére válna bármelyik művésznek is. Most, hogy Nagyvárad visszatért a felszabadulás igaz örömeivel áll ismét a szülői, gyermekek rendelkezésére Horváth Nusi, akinek zenepedagógiai felkészültsége már rég átment a városi társadalom közludatába. Horváth Nusi fogad még növendékeket „Bazár-épület”-beli (Szinházal szemben) lakásán s hisszük tanítványai épp oly szeretettel fogják őt felkeresni, mint amilyen lelkesedéssel, lelkiismerettel foglalkozik ő tanítványaival. Dr. V. B.

Közeletési értekezlet a megyeházán

Részvétel az értekezleten az összes főszolgabírók s szolgabírók

Nagyvárad. Saját tud. A megye közellátási kormánybiztosának és dr. vidéki Nadányi János alispánnak vezetésével alatt nagyfentosságú közellátási értekezletre ültek össze szombaton délelőtt az egyes járások főszolgabírái és szolgabírói. Az értekezlet több óra hosszáig tartott és szóba került valamennyi kérdés, amely a megye közellátását érinti. Lapunk zártkörűen az értekezlet még tart.

A legszebb, legolcsóbb **nőkabátok** készülnek **Páterfy és Oszlász** női szabóknál, Sal Ferenc u. 12.

RÁDIÓ

HÉTFŐ, MÁRCIUS 24.
Budapest I.

- 6.45 Fbrestő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Etrend. Hanglemezek.
10.00 Pirek.
10.20 Kik voltak a boszorkányok. Vass Olga dr előadása.
10.45 Harc a platináért. Irta Fazekas István. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz.
12.10 Fátol Jancsi cigányzenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 A rádió szalonzenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyambírek, piaci árak, elemiszerárak.
15.20 Rendőrzeneke.
15.40 Mit főzzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
16.15 Diákléletről. A felnőtt és a gyermek. Bogner Cecil dr egyetemi tanár előadása.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Népegyesület és Teleki Sándor magyar nótákat énekel, kiseri Farkas Béla cigányzenekara.
18.00 Táblabíró világ. A versüket elmondja Kürthy György. Bevezetőt mond Zsolnai Béla dr egyetemi tanár. A kísérőzenét összeállította és vezényli Vincze Ottó.
18.45 Részletek az Operaház műsorából.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Mezei Rudolf jazz-zongoraszámai.
19.40 Budapest, az álmok városa. Magyarforgató filmek bemutatásának közvetítése Berlinből. Beszél dr Kató Gyula. Hangfelvétel.
20.00 Bartók-est. Bartók Béla születésének 60. születésnapja alkalmából. Az Operaház zenekara. Vezényel Dohnányi Ernő.
21.40 Hírek.
22.00 Hanglemezek.
23.00 Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven.
23.30 Közvetítés a Pannónia szállóból. Veress Károly és fia cigányzenekara muzsikál.
24.00 Hírek.

Budapest II.

- 18.30 Német nyelvoktatás.
19.00 Bókai Kovács Antal heggedül, zongorakísérettel.
19.25 Amit a szükségóvóhely építéséről tudnunk kell. Kazinczy Gábor műszaki főtanácsos, egyetemi m. tanár előadása.
19.45 Ifj. Babrik János vitáozik.
20.00 Hírek.
20.10 Közvetítés a Kakuk-úteremből. — Lovászi Ferenc cigányzenekara.
21.10 A tengerek kalandorai. — Soós László előadása.

KEDD, MÁRCIUS 25.
Budapest I.

- 3.00 Ebrestő. Szózat. Hanglemezek.
3.45 Hírek.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó Főtemplomból. A szentbeszédet mise közben Gáspár Gusztáv hittanár mondja. Közreműködik a templom ének- és zenekara.
11.15 Görög katolikus egyházi ének és szentbeszéd a Rózsák terén lévő görög katolikus templomból.
12.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
12.30 Beszélgetések.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszoló

Tábla-üveg nagy raktár
Képkerepezés
Melegágyrákok és üvegek

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

- 13.45 Hírek.
14.00 Hanglemezek.
15.00 Gyermekekdelután.
15.30 Mursi Elek cigányzenekara.
16.00 Mindnyájunk gondjai. A közellátási szolgálat közleménye.
16.30 A románok betelepődése hazánkba. Fekete Nagy Antal dr előadása.
17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Bartók Béla hatvan éves. Prahács Margit dr előadása.
17.35 Názárethi emlékek. Heigl László dr előadása.
18.00 Melles Béla zenekar.
18.25 Ady Endre tavaszi verseiből előad Kántor Béla.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Allaga Géza emlékezete. Bevezetőt írta Koch Lajos. Felolvasás.
20.10 Sport- és löversenyeredmények.
20.20 Tavaszi felhők az égen. Vers és zene a tavaszról. Közreműködik hály? Vécsey Miklós előadása. Szeleczky Zita, Tamás Ilonka, Abonyi Géza és Szabó Miklós.
21.40 Hírek.
22.00 Szórakoztató zene.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Közvetítés a Belvárosi kávéház bárjából. Szabó Kálmán jazz-hármasa játszik.
24.00 Hírek.

Budapest II.

- 11.00 Hanglemezek.
18.00 Ruszin hallgatóinknak. Popovics Lidia ruszin népdalokat énekel. zongorakísérettel.
18.30 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
19.00 Szórakoztató zene hanglemezről.
19.30 A fejrelő kendő. Irta Csokán Ilona. Felolvasás.
20.00 Hírek.
20.10 Hanglemezek.
21.00 Hogyan halt meg Munkácsy Mi-

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Hirdetmény

A M. Kir. Közellátási Minisztérium 1680/941. M. E. számú rendelet a közfogyasztásra levágtott sertések után zsírbeszolgáltatás kötelezettségének tárgyában folyó hó 8-án és 9-én tett közzé a helybeli lapokban.

A következő napokon ugyancsak értesítettem hirdetemny útján az érdekelteket, hogy Nagyvárad thj. város közigazgatási területére ez a rendelet még nem terjesztett ki.

A „Budapesti Közlöny“ március 19-iki (64-ik sz.) számában azonban a Közellátási Miniszter Ur 12.000/1941. K. M. sz. rendeletével azonban az 1680/1941. M. E. sz. rendelet 8-ik §-ával kapott felhatalmazás alapján a közfogyasztásra levágtott sertések után a zsírbeszolgáltatás kötelezettség megállapítása tárgyában kiadott fenti rendelet rendelkezéseit Bihar és Szatmár vármegyéknek a magyar Szent Koronához visszacsatolt területeire is kiterjeszti, miért is I. aki sertést közfogyasztásra vág le, köteles a sertés élősúly 20%-ának megfelelő mennyiségű közfogyasztásra alkalmas, gondosan kezelt, idegen anyagoktól mentes olvasztott sertésszírt a M. Kir. Közélemezési Hivatall rendelkezésére bocsájtani. 2. A zsír hetenként egyszer kell beszolgáltatni és a vágóhidon kell átadni a Hangyának és azt a Hangya a Közellátási Miniszter Ur által megállapított áron P. 2.28-ért köteles átvenni és készpénzzel kifizetni.

Dr Soós István
polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Különféle

- Lakatos szakmára szóló iparral rendelkező iparos társat keres, esetleg társulna. Ajánlatokat „Lakatos“ jellegre kiadoba. 190
Magyar urinók ruháikat, kabátjukat Mágórinénál varratják. (Katolikus Bőr épület). 108
Keresek keresztény közreműködő társat jömeneteli üzlethez. 2000 pengővel. Cím a kiadóban. 110
Gondozásba adná munkásember két iskolás gyermekét, szegény nőnek. — Lapp Szent István tér 13. 101
26 holdas szántó, gyümölcsös és szőlő Várud mellett bérbeadó. — Ertekezni Gömbös Gyula utca 47. 89

TELLUS óra

megbízható!!!

Kérjen vásárlásnál

TELLUS órát

Építészek figyelmébe! „Akruzát“ a biztos felszigetelő minden műszerakadban kapható. Főlerakat: Kovács Károly. Nagyvárad, Mikszáth u. 26. 965

Nagyváradon bérbeadó pékséget keresek. Békéscsaba. Hajnal u. 15. szám. Zacharie György. 65

Adás-vétel

7-es eke, csigalépcső eladó. — Papp, Kórház u. 6. 102

4 + 1 rádió eladó. Templom tér 5. 99

Eladók több kisebb, nagyobb házak, szőlők. Tatayné, Szilgigeti u. 12. ajtó 2. 107

Adómentes modern magánház eladó. lakás kiadó. Ertekezni Szaniszló u. 31. szám. 109

Keleti és hazai perzsaszőnyegeket legmagasabb árban veszek. — Klein Ödön Pannónia szálloda. 111

Eladó elutazás miatt modern konyha, díofa háló és kombinált szoba bútorok, valamint Szaniszló utcai ház. Cím: Asztalos, Nógáll utca 4. sz. 112

Sürgösen nagyon olcsón eladó Olaszban, város szívében 1x7 szobás, 1x2 szobás modern ház 60.000 pengő. Főutcán 6 szobás alászuterinézett nagy telekkel 80.000 pengő. Olaszban 4 szobás ultra modern 23.000 pengő. Zöldkertnél 1x2 szoba hall, 1x2 szoba előszoba új összkomfortos 25.000 pengő. Széles utcánál 1x3 fürdőszobás, 1x1 szoba konyha, 2x1 szoba 13.000 pengő. Ezenkívül még sok eladó és cserézházak vannak. előnyös feltételekkel. Általános Kereskedelmi Ingatlanforgalmi iroda Rákóczi ut 31. Mizeri kórház mellett.

Eladó 1 konyha szekrény, 1 fényezett ebédlő szekrény, 1 rézagy. képek, üvegek stb. háztartási cikkek. Vörösmartí u. 57. (volt Kórház u.) 97

Eladó komplet keményfa háló. — konyha szekrény, hencser. Szabadság u. 8. ajtó 2. 117

Nagyváradon levő kis bérházat megvételre keresek, 8 ezer pengőig, vételár Aradon lesz fizetve. Templom u. 3. fűszerület Nagyvárad. 96

Nyolc család méh, kaptárral eladó. Sinaia utca 15. 79

Nagyvárad legforgalmasabb utcájában, régi bevezetett fűszer és csemégyüzem be rendezéssel, elkötetés miatt eladó. Cím a kiadóban. 82

Aranyat, magas áron veszek. Órák, ékszer javítok. Gyenge István ékszerész. Rákóczi u. 19. 753

Megvételre keresek jó állapotban levő használt pianinót, esetleg zongorát. Szent János u. 47. Stóchlelné. 106

Ócska paplan vattát állandóan veszek. Szilgigeti u. 5. Szuteriu. 75

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Aranyat, ezüstöt, ékszer magas áron veszek. Haslinger ékszerész. Rákóczi ut 8. 545

Lakás

Tiszta, csinosan bútorozott különböző járati központi szobát, fürdőszoba használati, teljes ellátással keres házaspár. Ajánlatokat: „Duna“ Szent László tér 8. szám. 114

2 szobás összkomfortos modern utcai lakás május 1-re kiadó. Rimanóczy utca 2. 118

Allást nyec

Felsőipariskola gépészeti osztályának megfelelő végzettséggel és 4 középiskolai végzettségnek megfelelő fémipari szakiskolai végzettséggel rendelkező keresztény fiatalembereket azonnali belépésre alkalmaz autónagyvállalat. Írásbeli ajánlatokat fizetési igények megjelölésével Magyar Párt által igazolt jellegre a kiadóhivatalba kérünk. 98

Fiatal, óskeresztény, gépírásban jártas irodai tisztviselőt keresünk azonnali belépésre. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével Kereskedelmi vállalat jellegre a kiadoba. 105

Ügyes varró és tanulólányt felveszek Burdáné. Mussolini tér 16. 103

Export irodánkba felveszünk német nyelvtudású gyors- és gépiró, óskeresztény tisztviselőt. Részletes ajánlatokat „Herendi Porcellán“ jellegre a kiadóhivatalba kérjük. 115

Fiatal, lehetőleg katonai szolgálaton túllevő kereskedelmi érettségivel bíró keresztény gyakornokot keres azonnali belépésre Vegyi és Élelmiszeripari Rt. Nagyvárad, Mátyás Király ut 72-86. Sajátkezűleg írt ajánlatok fenti címre küldendők. 116

Kerékgyártó segéd azonnal felvétetik. Mazsu Sándor, Hegyközsétsár. 104

Mindeneséányt jó bizonyítvánnyal felveszek. Dr Bozsódné, Pável utca 19. szám. 85

Tanulónak fizetéssel jobb házból való fiúkat és spulizó lányokat köztársasági üzemembe felveszek. Lőrántffy 3. volt Nyárfa utca. 93

Folyóirat-szemle

Megjelent a „Hírnök“ márciusi száma. A gazdag tartalomról kiemeljük a következőket: Dr Buzás Gerő: Problémáink. Thurzó Gábor: Találtam egy kutyát. (Elbeszélés.) Jaklóvszky Dénes: Egy tanár naplójából. M. Jánossy Margit: Így kezdődött... (Elbeszélés.) Papp Asztrik: Magyar Gyümölcsoltó. (Költmény.) Váth János: Vessed Gáspár mester. (Novella.) Dorosmay János: Hegyek alján. (Vers.) P. Jánossy Béla: Magányos fa. (Költmény.) P. Papp Asztrik: Oszlopok az Egyház épületében. Kocsis László: Vidéki napló. (Költmények.) XIII. Alfonz. Különböző szemlék és krónika.

A „Hírnök“ megrendelhető a következő címen: Hírnök szerkesztősége, Kolozsvár, Ferenciek utcaja 1. Ugyancsak szerkesztésünkben jelenik meg a „Katolikus Világ“ című hitbuzgalmi népi folyóirat. — A Hírnök előfizetése egy évre 6 pengő, — a Katolikus Világé 3 pengő.

Kiadótulajdonos:

SENET LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó: Dr Paál Árpád Dr Scheffler Ferenc Szent László-nyomda Rt igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.